

La Carta A Los Hebreos Ja Carta Iti Jecji Yile Ja Ebreo Jumasa

Ja Uninali, yena ni huax yala cabtic jastal ay ja Dios Tatali

¹ Ja najatei ja Diosi jitzan vuelta sc'uman ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Ja ora jahui, ja' ni yiaj majan ja sti ja yaluman jumasa. Tuctuquil modo ja jastal sea sbaj ja Dios ja ora jahui ² Pero ja tiempo iti, ch'ac ta c'ot smeranil spetzanil ja jas yalahue ja yaluman jumasa ja najatei. Jayuj ja huego ja mero yunin ja Diosi, yena ni ch'ac yal can cabtic spetzanil ja jas huax naatic ja huego. Ja uninal iti, yena ni bi oj to aajuc ba sc'ab spetzanil ja jastic ayi. Yena ni ja ma' alji yab yuj ja Diosi que oj sc'uluc ja mundo iti. ³ Ja yen ja yunin ja Diosi huax lijpi juntiro, pero ja' ni yuj ja yijlab ja Dios Tatali, jaxa jastal ja smodo ja Dios Tatali, jach ni mero ja smodo ja yunini. Jel juntiro ja yip ja spalabra, jayuj mi ni huax ch'ac ja jastic sc'uluneji. Ja yeni, cuando ch'ac yaa sbaj ba oj stup ja jmultiqui, ti xa huaj culan ja bay ja Dios jel nihuan ja ba satq'uinali, jaxa tihui, ti aaji yi ja yatel ja ba mas tzatzi.

Ja yunin ja Diosi, mas jel nihuan que yuj ja ángel jumasa

⁴ Mi ni ja angeli, mi oj slaj ja jastal jel nihuan ja yeni porque ja yeni, mero yunin ja Diosi, jaxa ángel jumasa, quechan atjume. ⁵ Como jach ni huax yala

ja yabal ja Dios tac, que ja Jesusi, ja' ni mero yunin ja Diosi.

Ja hueni mero cunina nia. Ja yaani, yajtanubal ni lec oj ajyana,

xchi. ¡Mi oj caltic que jach oj cho yal yab ja ángel jumasa ja jastal iti! Jaxa ba otro parte cuando cho staa ti' ja yunini, ti yalaa:

Quena ni cunina, jaxa yeni, staton nia,

xchi nia. ⁶ Jaxa cuando huax cho jac otro vuelta ja ba mundo ja Cristo, huax yala ja yabal ja Diosi que oj bi couque mec'an spetzanil ja ángel jumasa ja ba sti sat ja yunin ja Diosi. Jayuj huan nix naatic que mas jel nihuan ja uninalli que soc ja ángel jumasa.

⁷ Pero cuando huax taaji ti' ja ángel jumasa, ti huax yala jastal iti:

Ja ángel jumasa, cuando huax c'ulaji mandar yuj ja Diosi, lajan soc jastal ic' huax huajye huego, como atjume ni ja sbaj Dios ja yenlea. Jel ja yipei. Ja' ni mero smoj ja c'ac' cuando huax eli,

xchi ja ba yabal ja Diosi. ⁸ Jaxa ba otro parte ja yabal ja Diosi ja mero smeranili, ja' ni ja yunin ja Dios ja ma' huan c'umajeli porque jach huax yala ja jastal iti:

Ja huen Dios, mi ni nunca oj ch'acuc ja hua mandari, jaxa jastal huaxa c'ulan mandari, toj ni juntiroa.

⁹ Jel huax q'ue ja hua coraja cuando huax c'ocji ja hua mandari. Jel huax oc' ac'ujol oj c'ulajuc ja ba lequi, jayuj huena ni ac'ubal ahui ba oja c'ul mandar, jaxa hua huatel jahui, Dios ni ja ma' yaa huia. Ja hua moj atel jumasa,

gusto ni ayea, pero mas to jel gusto aya ja hueni,
xchi ja ba yabal ja Diosi. ¹⁰ Huax cho yala ja ba otro parte:

Ja huen Cajual, huena ni ac'ulan ja mundo ja najatei, jaxa satq'uinali, huena ni ac'uluneja,

¹¹ Pero anima, oj ni ch'acuca. Pero ja hueni, ti ni oj ajsyan tola vidaa. Ja mundo soc ja satq'uinali oj ni pocoaxuca jastal jun c'uutz.

¹² Oja bal jastal jun pop. Jel tuc oj huajuc juntiro pero ja huen, jun xta huabal oj ajsyan tola vida. Mi ni nunca oj chaman ja hueni.

Jach alji sbaj ja Cajualtiqui. ¹³ Pero jun ángel, mi ni nunca alji yab que oj aajuc yi ja yatel ja ba mas nihuani soc mi cho alji yab que oj aajuc ba yib sc'ab spetzanil ja scondra, pero ja Cristo ja uninali, jach ni alji yab jastal ita, porque ¹⁴ Ja ángel jumasa, quechan yuj atjume ni sbaj Dios ja yenlei. Ic' ason aye. Jecubale huax jacye ba oj scoltayotic ja janec' oj to huajtic libre juntiro soc ja jmultiqui.

La xa jip jc'ujoltic juntiro soc ja Diosi

2

¹ Meran nia, mas jel nihuan juntiro ja yunin ja Diosi, jayuj jel t'ilan oj caa jc'ujoltic ja jas cabunejtic yala ja yeni. Mi c'a, tacal tacal oj ch'ay jc'ujoltic ja Diosi. ² Naahuic t'usan ja mandar jumasa ac'ubal ja ba najatei. Ángel ni ja ma' jac yal ja mandar jumasa jahui, iday, c'ot ni smeranila. Yalahue ta huan c'a bi slea smul ja cristiano, ta huan c'a bi sc'ocohue ja smandar ja Dios jahui, oj bi aajuc yile castigo. Y jach ni ec'a, ³ jJauc to ma oj

bob elcotic libre ja quentiqui ta huan c'ax caatic can jun lado ja jastal sc'ulanotic librar ja Diosi porque jel nihuan juntiro ja jas sc'ulan quitic tac! Ja bajtan, yala ni ja Cajualtic jastal oj scoltayotic soc ja jmultiqui, jaxa mas tzaani, jach ni mero cho yalahue ja ma' yab ja jas yalai. Y jach ni cho alji cabtic ja quentic ja jastal alji yabye ja yenle chomajquili. ⁴ Huan nix naatic que meran nia porque ja Diosi sea jitzan seña, cho sc'ulan jitzan milagro. Ja Espíritu Santo, chican ja spensar ja yeni, cho yaa yi cada creyente ja xholei, chican jas modo huax bob sc'uluque. Jel juntiro huax yaa pensar ja jastal jac scoltayotic ja Diosi.

Ja Jesucristo pax ni cristianoila

⁵ Ja mundo it huanticon staajel tii, ja' ni ja mundo oj to jacuqui, mi xa huala ta ángel oj to sc'ul mandar ja tihui. Miyuc. ⁶ Cristiano ni oj sc'ul mandar ja tihua, como jach ni huax yala ja ba yabal ja Dios tac.

A Dios, ¿jastal lec jel huaxa naa ja cristiano jumasa? porque ja mero smeranili, jel coeloticon juntiro ja ba sti ja hua sat tac. ¿Jastal lec jel huaxa yajtayoticon ba?

⁷ Eso sí, ja tiempo iti ja hualaunej que oj aiyuc mas nihuan ja ángel jumasa que yuj ja quenticon ja janec' ti huanticon eq'uel ja ba luumi pero anima, oj to bi jac ja c'ac'u, jel to bi oj yajtajucoticon leca. Eso sí, cristianooticon nia pero jel to bi nihuan oj bob huajcoticon porque jach bi huaxa c'ana ja hueni.

⁸ Hasta oj to bi c'otuc ja c'ac'u, spetzanil ja jas ayi oj bi aajuc ja ba jc'abticoni.

Jach ni huax yala ja ba yabal ja Dios tac. Y jach ni ay merana porque mi ni jun cosa jas mi oj to yaa ja ba jc'abtic ja Diosi. Pero ja huego, jel ja jas mi tox aaji ja ba jc'abtiqui. Mi to mero huax naatic jasunc'a jel to tzamal ja jas oj to ni aajuc ja ba jc'abtiqui. ⁹ Quechan huax naatic que ja Jesusi, jel xa yajtanubal ay juntiro ja huego porque aaji ta ni yi ja yatel ja ba mas tzatzi. Meran nia, ec' jun tiempo cuando pax cristianoil ja yeni, jaxa tiempo jahui, mas ch'in ja yen que yuj ja angeli. Pero yuj ja jel yaj huax yabyotic ja Dios Tatali, jayuj yala oj yii lec huocol ja yunini. T'ilan bi oj chamuc yuj ja quentiqui, ti bi oj iljuc mas nihuan lec ja mas tzaani. ¹⁰ Ja Dios Tatal ja ma' sc'ulan spetzanil ja jastic ayi - yuj ni oj maconuc yuja - yena ni yala que sbej bi oj yii lec huocol ja yunini. Jachuc oj bi bob ya huajcotic libre soc ja jmultiqui. Yuj ja ec' yuj ja huocol ja Jesusi, jayuj bob see ja bej ja ba satq'uinali, jaxa huego jitzan lec ja yuntiquil ja Diosi huane ni ochel ja ba bej jahua. ¹¹ Yuj ja stz'acatal ja yeni, ochtic ta ni yuntiquil ja Diosa. Yermanootic xa porque ja sTat ja yeni, ja' ja' ni ja jTatic ja quentic chomajquili. Y mi ni huax q'uixhui huax yala que yermanootic porque ¹² Maclayic ahuilex ja jas huax yala ja yabal ja Diosi:
 Tatey, oj huaj cal yab ja quermano jumasa que jel tzamal ja hua biil ja hueni. Oj huaj toya yile spetzanil ja ma' huas sc'uan ja hueni, xchi. ¹³ Cho ay otro parte ba huax cho yala:
 Jayuj jipunej ja jc'ujol soc ja Dios ja quen chomajquil tac,
 xchi. Jaxa ba otro parte huax yala:

It bayon jul soc ja cuntiquil yaa qui ja Diosi, xchi ja ba yabal ja Diosi. ¹⁴ Y meran nia, yuntiquilotic ni ja Diosi pero cristianootic to nia. Ay ni jcuerpotic, jaxa Jesusi cho yiaj jun scuерpo ja jastal ja quentiqui. Jach sc'ulan porque ta mi c'a ay scuерpo jastal ja quentiqui, entonces mi ni oj bob cham ajyia. Pero ja iti, cham nia. Ja lec moc to jauc smul ja tan diabloi, mi ni june ma' oj bob cham cujtica. Pero yuj ja sacui otro vuelta ja Jesusi, jayuj yaa can ibilajel ja diablo. Sc'ulan ni ganar lec ja yena. ¹⁵ Ja ajyi, cuando huax c'ulantic pensar jastal huala chamtiqui, jel huala xiutic como lajan soc yuch'anotic te' yuj ja xihuel jahui. Pero ja huego, yuj ja cham ja Jesusi, jayuj ec' ta ni ja xihuel jahua. ¹⁶ Porque ja Jesusi mi jauc jac scolta ja ángel jumasa. Quentic ni ja ma' yintilotic ni ja Abraham jac scoltayotic tac. ¹⁷ Ja Jesusi, como yermanootic nia, jayuj sbej ni ec' yuj spetzanil ja jastal huala ectic ja ba mundo ja quentiqui. Mi c'a yab syajal jastal ja juocoltic ja quentiqui, entonces mi oj bob huaj yal yab ja Dios jastal jel ajul ja jbajtiqui. Pero como ec' yuj ja jastal huax ec' cujtic ja quentiqui, jayuj sbej ni huax jipa jc'ujoltic soc juntiro ja yen tac. Huax bob stalna ja jyaujulaltic, jaxa jmultiqui, cuando jac stup quitic ja yeni, ti can gusto jmocotic ja Diosi. ¹⁸ Ja Jesusi yab ni lec syajal ja huocoli y jel c'ulaji probar yuj ja diablo, jayuj huax bob scoltayotic ja quentiqui porque ay ba huala c'ulajitic lec probar tac.

Ja Jesusi mas jel nihuan que yuj ja Moisesi

3

¹ Quermano jumasa, sbajotic xa ni ja Diosi. Tzabalotic xa ba oj huajtic culan ja ba satq'uinali, jayuj sbej ni ja' mero oj huaj jc'ujoltic soc ja Jesusi. Yena ni jecji con quitic yuj ja Dios Tatali, jaxa huego, yen huax och ja ba sti sat ja Diosi. Huax huaj sc'an yi perdón ja jmultiqui. Jayuj sbej ni yen mero oj cajualuctic ja huegoa. ² Ja Jesusi jel toj ay soc ja Diosi, como Dios ni yaa yi ja yatel yioji. Eso sí, ja Moisesi jel ni toj atji soc ja ma' ec' pax ta cujtiqui ³ Pero mi oj slaj ja yatel ja Jesusi porque ja yeni, mas ni jel toj juntiro ja yateli. Jayuj sbej ni mas ni yajtanubal oj caatic ajyuc ja Jesusi. ⁴ Pero ja ma' mero Ajualali, ja' ni ja Tatal Diosi. ⁵ Ja Moisesi, ja yatel ja yeni, oj slaj jastal jun mayordomo porque chican jasunc'a alji yab yuj ja Cajualtic Diosi, yen ya ec' yi ja scristiano jumasa. ⁶ Pero ja Cristo, yunin ni ja Cajualtic Dios jahui, y jun uninal meran. Tola vida ni jel huas sc'uan ja yabal ja sTati. Jaxa huego, quentic ni scristianootica ta meran c'a huax c'ulantic seguir ja Diosi, ta ja' c'a mero snihuanil jc'ujoltic ja yeni. Porque ta yen c'a mero snihuanil jc'ujoltic, sbej ni toyobal lec oj caatica.

Ja Diosi huas sc'ana oj ajyuc laman ja yuntiquili

⁷ Jayuj yala ja Espíritu Santo ja ba yabal ja Diosi: Ja yaani, cuando huaxa huabyex ja jas huax yala ja Diosi,

⁸ Mi jauc jach jel ch'uuy oj ajyuc ja hua c'ujolex ja jastal jel ch'uuy ja sc'ujole ja ma' ec' pax ta huujilexi. Mi ni modo c'ocxiye cuando

ti ajiye ja ba ch'ayan lugari. Sc'ulane lec probar ja Diosi.

⁹ Jayuj jach ni yala ja Dios tac: —Cuarenta jabil puro pavor jc'ulan yile ja ma' ec' pax ta huujilexi, iday, jaxa yenlei, mi ni t'un huax jac sc'ujolea. Quechan huas sc'ulanone lec probar.

¹⁰ Jayuj q'ue ni lec ja jcoraja yujile tac. Ja' ni mero smodo ja cristiano iti, la chiyon, como meran nia, mi ni tojuquea. Mi ni t'un huas sc'ana oj yie ja jbeji.

¹¹ Jayuj tajquiyon ni lec yujile tac. Jayuj cala que tix yila sbajea. Ja queni huax bob ca lamxuque pero ja jastal iti, mi ni nunca oj ajuque laman. Ja queni, Dioson nia. Ti oj yile que meran ja jas huax cala,

xchi ja Dios ja ba yabali. ¹² Quermano jumasa, la xa caatic cuidado soc ja caltziltiqui porque ay modo que ay jun malo ja ba jc'ujoltiqui, ma gana mix c'uantic ja Diosi, iday, huan tox huaj naa jbajtic, ch'ay ta jc'ujoltic ja jDiostic sac'ani.

¹³ Jayuj sbej huax colta jbajtic cada c'ac'u spetzanil ja janec' tiempo huax yaa quitic ja Diosi. La xa jac jc'ujoltic que toj oj ajyucotic porque jex loloani ja mulali. Mi c'a, tacal tacal oj ch'uuybuc ja jc'ujoltiqui. ¹⁴ Pero ta tola vida huan c'ax c'ulan seguir jbajtic ja jastal cuando huax c'uantic t'an ja Cristo, ta jach c'a, yuj ni sbajotic ni meran ja Cristoi. ¹⁵ Jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac:

Ja huego, cuando huaxa huabyex ja jas huax yala ja Diosi, moc hua ch'uuybuc ja hua c'ujolexi. Mi jauc ja jach oj ajyanic como jastal aji

ja cristiano jau mi ni modo huax c'ocxiye ja najatei,
 xchi ja ba yabal ja Diosi. ¹⁶ Jaxa yenle ja ma' huas snaahue lec ja jas yala ja Diosi pero mi ni modo huax c'ocxiye, ¿huan ma xa naahuex machunc'a? Pe ja' ni ja jun nole ja ma' elye ba Egipto tac, jaxa sepeei, ja' ni ja Moisesi. ¹⁷ Yenle ni ja ma' jel yaahue q'ue ja scoraja ja Diosi, ¡pero cuarenta jabil nia! Yenle ni ja ma' jel juntiro sleahue ja smulei, jayuj ti ch'ac can sacbanban ja scuerpoe ja ba ch'ayan lugar jahui. ¹⁸ Yuj ja mi ni modo huas sc'uanei, jayuj yala ja Diosi:
 Ja queni Dioson nia. Ja jun c'ole cristiano iti, mi ni nunca oj ca laman ja yaltzilei,
 xchi. ¹⁹ Jayuj mi ni nunca ajiye laman soc ja Diosi, pero ja' ni yuj ja mi ni modo sc'uanei.

4

¹ Pero ja tiempo iti, cho yalunej ja Diosi que ay to bi modo jastal oj bob ajuycotic laman. Pero la xa caa jcuidadotic porque ta mi c'a huan tox huaj naatic, ay ma' cujtic mi oj staa ja bej it jel tzamali.
² Porque ja quentic chomajquili cho cabunejtic ni ja abal it jel tzamal ja jastal yabye ja jmojtic israeleño ja najatei. Pero ja yenlei, eso sí, smaclaye ja yabal ja Diosi, pero lom ni juntiroa. Lajan soc c'an ta yabye, mi yabye ja jas alji yabyei. ³ Jayuj yala ja Diosi:
 Ja queni, Dioson nia y meran ja jas huax cala que ja it jumasa, mi ni nunca oj ajuyque laman ja ba sti jsati porque jel huax yaahue q'ue ja jcorajai,

xchi ja Diosi. Pero ja quentic ja janec' jc'uunejtíc xa ja Diosi, culan xa ja jc'ujoltiqui. Como jach ni huas sc'ana ja yeni. Porque ja Diosi, cuando ch'ac sc'uluc ja satq'uinali, spetzanil ja jastic ayi, ti bi cujlaji juntiro ja sc'ujoli, y jijli bi. ⁴ Porque ja ba yabal ja Diosi huax yala que huaque c'ac'u sc'ulan spetzanil ja yateli, jaxa suquil c'ac'u, ti bi jijlia. ⁵ Cho ay otro parte ba huax yala ja Diosi:

Ja cristiano iti, mi ni nunca oj c'uluque recibir. Mi ni nunca oj bob ajoyuc laman ja sc'ujolei,

xchi ja Diosi. ⁶ Ja ma' ec' pax ta cujtiqui, eso sí, yabye ja loil it jel tzamali pero anima, mi ni modo huas sc'ana oj sc'uuque. Jayuj mi ni bob ajoyuque laman ja yenlei. Eso sí, jach ni sc'ulan ja yenlei pero anima, ja Diosi, ja huego huan ni sc'ana que ay ma' oj huajuc ja ba slado ja yena. Huas sc'ana que oj ajoyucotic laman ja quentic. ⁷ Pero ja yaani, ja Diosi cho yaunej quitic tiempo ba oj caa jbjatic soc ja yeni, como jach ni cala huabyex ja jas yala ja rey Davidi:

Ja huego, cuando huaxa huabyex ja jas huax yala ja Diosi, moc hua ch'uuybuc ja hua c'ujolexi.

Jach ni huax yala ja ba yabal ja Dios tac. ⁸ Ja yuntiquil ja ma' ec' pax ta cujtiqui, cuando c'otye ja ba sluume soc ja Josuei, eso sí, ajiye t'usan mas gusto. Pero ja sgustoe jahui, mi ni jauc ja huan staajel ti' ja Dios aji, porque ja mas tzaan lequi, ti cho yala ja Diosi ay to bi jun tiempo jastal oj to bi bob ajoyuque laman meran ja yuntiquili.

⁹ Jayuj huax naatic que oj to jac jun c'ac'u cuando oj cujlajuc juntiro ja sc'ujol ja yuntiquil ja Diosi. Xliquiqui bi oj ch'ac huajuc ja caltziltiqui ja jastal ja cuando ch'ac sc'uluc ja satq'uinal ja Diosi, jaxa

ba suquil c'ac'u ti bi cujlaji juntiro ja sc'ujoli. ¹⁰ Ja Diosi, cuando oj yaa quitic ja jijleltic ja jastal jahui, oj ni ch'ay jc'ujoltic juntiro ja juocoltiqui. Ja jastal cujlaji ja sc'ujol ja Diosi, jach bi cho oj cujlajuc ja jc'ujoltic ja quentic chomajquili. ¹¹ Jayuj sbej oj caa jbajtic juntiro soc spetzanil ja jc'ujoltiqui ba oj ajoyucotic laman soc ja Diosi porque ta mi c'a, huan tox huaj naatic, mi xa huan tox c'uantic ja Diosi. Jach ni mero sc'ulan ja ma' ec' pax ta cujtac. ¹² Ja yabal ja Diosi mi tajneluc - ay ni yipa. Jayuj spetzanil ja ma' huas sc'uan ja yabal ja yeni, huan ni staa ja svida ba jel tzamali. Ja yabali huax yala spetzanil. Huax yala jastal huax lea ja jmultiqui. Hasta ja jpensartiqui, huaX yala. Mi ni june ma' oj bob snae pero ja yabal ja Diosi huas snaa lec spetzanil ja jpensartiqui. ¹³ Mi ni jas nac'an ay ja ba sti sat ja Diosi. Yen huax yila spetzanil ja jc'ujoltiqui. Yena ni ja ma' oj caatic cuenta soqui.

Ja Jesusi ti xa ay ja ba sti sat ja Diosi Ti huan atel yuj ja quentiqui

¹⁴ Ja Cajualtic Jesusi, ja' ni ja yunin ja Diosi, cumxi ta ja ba satq'uinali. Ti ni ay ja ba sti sat ja Dios Tatali pero yen mero huan sc'anjel yi pavor yuj ja quentiqui. Jayuj sbej ni oj jip ja jc'ujoltic soc ja jas huax c'uantiqui. ¹⁵ Como meran nia, ti ni ay ja ba sti sat ja Diosi. Ja' mero huan sc'anjel lec pavor yuj ja quentiqui porque jel yaj sc'ujolotic. Huan ni snaa que mi ni jun quip ayotic. Ja jastal jel huala c'ulajitic probar yuj ja diablo ja quentiqui, jach ni ec' ja yen chomajquil tac, iday, ja yeni mi ni staa smula. ¹⁶ Jayuj la xa ochcotic mas y mas gusto ja ba sti sat ja Diosi porque ja yeni, jel yaj huax

yabyotic juntiro. Jach c'a ayotic soc meran ja Diosi, oj ni stalna jyaujulaltica. Cuando jel ja juocoltiqui, oj jac ya culan ja jc'ujoltiqui, como jel lec ja yeni.

5

¹ Ja quentic ja janec' judiootiqui, ja jastal huax c'uantic aji, q'uelahuil ja jnihuan pagretiqui. Dios ni stzaa ja ma' oj och nihuan pagreili. Ja' ni tzaaji june ja jmojtiqui, pero como cristiano ja yen chomajquili, jayuj bob scoltayotic. Mi quenuctic ochyotic ja ba sti sat ja Dios ba oj caatic yi ja smajtani. Yena ni ja jnihuan pagretic ochi. Yena ni sc'ulan endregal ja smajtani ba oj bob xch'ay ja jmultiqui. ² Jaxa jnihuan pagretic jahui, como mi ni jun yip ay ja yen chomajquili, jayuj huax bob stalna jyaujulaltic ja quentic ja jastal jel ton-tootiqui, ja jastal tola vida huax caatic can jun lado ja jbejtiqui, huax quiajtic otro bej. ³ Como jel coel ja yen chomajquili, jayuj t'ilan huax cho smila chante ba oj ch'ay ja smul ja yen mismo, mi quechanuc ja jmojtic cristianoil jumasa. ⁴ Ja nihuan pagre jahui, ja yateli, mi cualquierauc. Jaxa ma' huax och nihuan pagreili, Dios ni ja ma' stzaa ja yenlea, como jach ni tzaaji ja pagre Aarón ja najate tac. Mi ni june ma' lom oj bob xch'ic sbaj ja ba atel jahui. ⁵ Jach ni ja Cristo tac. Jel nihuan ja yatel aaji yii, pero ja atel jahui, mi yenuc sc'aba sbaj ba oj sc'uluc. Dios ni stzaa.

Ja hueni, mero cunina jaxa yaani, oj ni iljuc que meran ni cuninaa.

Jach ni alji yab yuj ja Dios Tatali. ⁶ Jaxa ba otro parte ja yabal ja Diosi, ti huax cho alji yab ja Cristo ja jastal iti:

Ja jastal ja yatel ja nihuan pagre Melquisedequi, jach ni ay ja huatel ja hueni, jaxa hua huateli, mi ni nunca oj ch'acuc,

xchi nia. ⁷ Cuando ti aji ja ba mundo ja Jesusi, jel ja suocoli. Ay ba huas syatz'a sbaj ja yaltzili. Ay tiempo cuando spec'a lec ja yaalel ja sat ja huax och sc'umuc ja Dios Tatali, jaxa Dios Tatali, ay modo jastal oj bob ya el libre nique aji. Ja Diosi smacla ni ja jas yala ja Jesusi como yala ni ja Jesusi: —Ja jTati, jel ni huax yajta juntiroa, xchi nia. ⁸ Yunin Dios nia, pero anima, sneba jastal oj sc'uuc ja yabal ja sTati por yuj ja syajal ja huocol jel ni huax yiaji. ⁹ Mi ni jun vuelta ba mi sc'uan ja Diosi, jayuj bob yuj ja yen ba oj bob ya huajcotic libre soc ja jmultiqui ba oj ajuycotic tola vida soc ja Diosi. Spetzanil ja ma' huas sc'uan ja yen, huax c'ulaji librar soc ja smulei. ¹⁰ Cristo ni ja ma' tzaubal yuj ja Diosi ba tola vida huax och ja ba sti sati, jaxa tihui, ti huan sc'anjel lec pavor yuj ja quentiqui. Jach ni mero ja yatel ja nihuan pagre Melquisedec ja najatei. Yatelta ni ja scristiano ja yen chomajquili.

Jel xihuel ja sbaj ta huan c'ax caatic can jun lado ja jas huax c'uantiqui

¹¹ Jaxa jastal ec' ja pagre Melquisedequi, jel ja jas huax c'ana cala huabyex pero jel huocol huax cabi porque ja huenlexi, lajan soc mi xa ni t'un huaxa huabyex sbej ja yabal ja Diosi. ¹² Ja mero smeranili, ec' ta tiempo. Sbej xa ni que maestro xa ayex ja huenlexi, iday, huen to ni huanex sc'anjel ja hua maestroexa porque ja jas jeeji ahuillex cuando huan tox och ac'uuquex t'an ja Diosi, iday,

ja huego ch'ay ta ni ac'ujolexa. Lajanex soc yal alatz ba t'ilan ay ma' huax ch'icuni sti ja suaeli. ¹³ Jaxa jun yal alatz, ¿jastal oj snaa ja yenle ba oj ajuque toj soc ja Diosi? Mi ni huas snaahue oj bob ajuque toja porque alatze ni ja yenle tac. ¹⁴ Pero ja ma' tzatz xa ay soc ja Diosi, huan xa snaa jasunc'a ba lequi soc ja ba mi lecuqui como ay xa tiempo huane xa sc'ujel ja Diosi. Jun xta sc'ujole ja' huajel sc'ujole huas sleahue ja ba mas lequi.

6

¹ Jayuj sbej mas y mas tzatz oj ajuquotic soc ja Diosi. Ja jas jeeji quitic ja yora primero cabtic ja yabal ja Cristo, lec nia, pero mi malanuc soc ja jahui. Quechan altiro huanex stajel ti' ja jastal suchi ja jc'ujoltic cuando yora jel to piero ja jmodotiqui, ja' ni mero huantic sleejel ja xch'ayelaltic ja caltziltiqui. Tola vida ja' huanex yaljel jastal huaxa c'uanex ja Diosi. ² Mi c'a jau huanex yaljel ja jahui, ja' huanex yaljel jastal ahuijex ja'. Mi c'a, ja' huanex yaljel jastal huax ya cajan ja sc'ab ba j'olomtic ja ma' ay yatel ja ba iglesia. Huan ni xa naahuex jastal huax cham ja cristiano pero ja mas tzaani oj ni sac-huuquea. Oj ni c'ot ja c'ac'u t'ilan oj yae cuenta soc ja Diosi. ³ Ja jastal iti, lec ni spetzanila, pero sbej mi quechan oj nebtic ja jahui. Sbej ni oj nebtic masa. Jach ni huas sc'ana ja Diosi. ⁴⁻⁶ Porque q'uelahuil ja ma' gana huax yaa can jun lado ja Diosi. Anima jamanuc lec ja sate aji, yabuneje lec ja yajbal ja sbendicion ja Diosi, huas snaahue jastal ja yip ja Espíritu Santo, yabuneje lec jastal jel tzamal ja yabal ja Diosi, yiluneje t'usan ja yip ja Dios oj to quiltic ja ba vida jau oj to jacuqui.

Jel ja jas jel tzamal huas snaahuei, pero ta huan c'ax yaahue can jun lado ja Diosi, lajan soc huax yaahue locan ba cruz otro vuelta ja yunin ja Diosi. Lajan soc huas sc'ulane burla ba sat cristiano ja Cajualtiqui. Ja ma' huas sc'ulane jachuc, mi xa ni nunca oj bob suchuc ja sc'ujolei. ⁷⁻⁸ Ja yenlei lajane soc jastal jun luum ba quechan huax q'ui puro q'uiix. Ja luum jahui, mi ni huax maconi ba oj tz'unxuc otro inat. Jayuj jachuc ja cristiano jau tac. Mi ni ay yioj ja sbendicion ja Diosa. Oj ni c'otuc ja c'ac'u oj aaji ochuque ba yoj c'aq'ui. Pero ja cristiano ja ma' huas sc'ulan seguir sbaj soc ja Diosi, lajane soc jastal jun luum ba jel yaax. Jel huax yaa yi gusto ja suinquili porque jel huax q'ui ja sbaali. Ja cristiano jastal jahui, ay ni yioj ja sbendicion ja Diosi.

Ja jas huax yaa snihuanil ja jc'ujoltiqui

⁹ Quermano jumasa, jel yaj huax cabyex. Jel seguro ayticon que ja huenlexi, ja' ni amojex ja cristiano jau jel tzamal ja smodoei. Ja jastal jahui, huanex xa ni seejel que c'ulajiyex ta ni librar soc ja hua mulexa. ¹⁰ Como ja Diosi, jel lec ja smodo, jayuj mi ni oj ch'ay sc'ujol ja jas huanex sc'ulajeli, ja jastal huaxa coltayex ja quermanotiqui yuj ja syajal ja hua c'ujolexi y jach huanex man ora. ¹¹ Ja' mero huax c'ana ja quenticoni. C'ulanic seguir ja jastal huanex ni sc'ulajeli masan to la chamyex, pero soc spetzanil ja hua c'ujolexi. Ta jach c'a huaxa c'ulanex, oj ni ac'uluquex recibir ja hua majtanex jel nihuana. ¹² Moc lomuc ayoopuc abajex ba oj el aganaex. Q'uelahuilex ja ma' ec' pax ta cujtac. Alji ni yabye jitzan cosa yuj ja

Dios ja yenlei. Eso sí, jitzan tiempo ni ec'a ja jas alji yabyei, pero anima, ja yenlei sc'uane nia. ¹³⁻¹⁴ Pe ata huabilex ja jas alji yab ja Abraham tac:

Ja huen Abraham, ay to jas jel tzamal oj c'uluc ahui porque oj to ayyuc jun ahuunin, jaxa yeni jel ni oj pojxuc ja yintili. C'uan ja jas huax cala porque Dioson ni ja quena. Mi ni june ma' mas nihuan que yuj ja queni.

Jach ni yal yab ja Abraham ja Diosi. ¹⁵ Jaxa cuando ch'ac yal ja jastal iti, ec' ni jitzan tiempo leca, pero como ja Abrahami huas sc'uan lec ja Diosi, c'ot ni smeranil ja jas yala ja Diosi. ¹⁶ Porque q'uelahuil jun cristiano cuando huas sc'ana oj c'uajuqui, ti huax yalaa: —Xila Dios, ta mi c'a meranuc, oj ni yaa qui castigo ja Diosi, xchi. Jach huax yala porque mey otro ma' mas nihuan que yuj ja Diosi. ¹⁷ Porque ata huabilex jasunc'a mero yala ja Dios tac:

jJastal mi oj c'ot smeranil ja jas huax cala porque Dioson nia,
xchi. Jach yala ba oj yabye slugaril que meran ja jas oj to ni ec'uqui, que mi bi loiltajneluc ja jas huax yala ja yen. Ja jas huax yala ja Diosi, mi ni nunca oj tucbuc. ¹⁸ Ja Diosi mix bob slee mentira. Cuando huax yala oj sc'ul jun cosa, yuj ni oj sc'ul merana. Jaxa tiempo it ja quentiqui, lajan soc ixta huala iljitic pero ja mero smeranili, mi ni sbejuc oj xiucotica. Sbej ja' mero nihuan jc'ujoltic oj ayyucotic cuando huax c'ulantic pensar que seguro xa ni ayotic ba oj ochcotic ja ba satq'uinali. ¹⁹ Como huan xax naatic que oj huajtic ja ba satq'uinali, chican jastal huax ec' cujtic, pero siquiera ti ayotic ja ba sc'ab ja Diosi. Huax naatic lec ja Cajualtic

Jesucristo, ti ni ay ja ba satq'uinal ja yen tac. ¡Jas mas huax c'anatic! Ja' ni nihuan jc'ujoltic ja yeni. ²⁰ Porque ja yeni, ti xa ay c'ot ja tihui. Yena ni huan samjel quitic ja jbejtica. Ti xa ni ay ja ba sti sat ja Diosi. Ti huan sc'anjel pavor tola vida yuj ja quentiqui. Ja jas yatel huani, mi ni nunca oj ch'acuc, ja' ni mero oj slaj ja yatel ja nihuan pagre Melquisedec ja najatei.

Ja yatel ja Melquisedequi soc ja yatel ja Jesusi

7

¹ Jaxa pagre Melquisedec jahui, la xa jnaatic jastal ec' ja yeni. Rey ni ay ja ba chonab Salemi, cho nihuan pagre ay chomajquil. Tola vida huan ochel ja ba sti sat ja jDiotic jel sac'ani. Jaxa cuando huan cumxel ja Abraham cuando huaj guerra soc ja rey jumasa - ja ora jahui, ja Abrahami sc'ulan ni ganara - ti huaj staa jan ja pagre Melquisedequi. Cuando staa sbajei, ti c'ulaji bendiciar ja Abraham yuj ja pagre Melquisedequi. ² Jaxa Abrahami, como yen yiaj can ja sastic sbaj ja scondra jumasa ch'ac chamuqui, jayuj ti yaa yi t'usana. Ja ba cada diez cosa yioji, yaa yi june ja pagre Melquisedequi. Ay ni sbej ja biilal Melquisedec - jun rey ba jel toj - jach ni sbej ja biilal jahui. Jaxa palabra Salemi, ja' ni ja chonab ja ba sc'ulan mandar ja Melquisedequi, ja palabra jahui huax yala que jun lugar ja ba laman ja suinquili. ³ Jaxa Melquisedequi, lajan soc stuch'il jac ja ba mundo iti porque mi ni ma' huas snaa machunc'a ja snan stati, mi ni ja yintili. Mi ni ma' huas snaa jas ora manxi, mi ni jas ora chami, jaxa

yateli, jach ni. Mi ni ma' huax yala ta ch'aqui. Pero jach ni ja yunin ja Dios tac. Ja yatel ja yen ja jastal huax och ja ba sti sat ja Dios yuj ja quentiqui, mi ni nunca oj ch'acuc. ⁴ Q'uelahuil ja Abraham ja ma' ec' pax ta cujtic ja najatei. Mi cualquierauc ja yeni pero anima, como mas jel nihuan ja pagre Melquisedequi, jayuj sc'ulan respetar ja Abrahami. Sq'ueba ni yi jitzan cosa porque cuando och guerra soc ja rey jumasa, sc'ulan ni ganar ja Abrahami. Ch'ac chamuque ja rey jumasa, jayuj yen ni ch'ac yii can ja Abraham t'usan ja sastic sbaj ja scondra jumasa jahui. ⁵ Oj ma nique jc'ultic entender mas lec ja lec jauc to junuc ja ma' ec' pax ta cujtic ja pagre Melquisedequi, pero ja iti, mi ni jauc yintil ja ma' ec' pax ta cujtic tac. Es meran nia, ja quentic ja janec' judiootiqui, huan nix caatic ja jlimosnatic pero ja jnihuan pagretic jumasa, ja' ni ja jmojtic judioili. Porque ja jpagretic ja quentiqui, quechan ni huax och ja yintil ja Leví jumasa. Pero puro ni quermano jbjatic soc ja yenlea porque jpetzaniltic yintilotic ni ja Abraham ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Ja yenlei, ay ni sbej oj tzomtuc yi ja slimosnaei. ⁶ Iday, jaxa pagre Melquisedequi, pe tuquil cristiano ni juntiro ja yen tac. Pero anima, ja Abraham it ja ma' jel tzamal ja jas alji yab yuj ja Diosi, yena ni yaa yi ja slimosna ja pagre Melquisedequi, jaxa pagre Melquisedequi sc'ulan bendiciar ja Abrahami. ⁷ Ja quentiqui huan nix naatic que ja ma' mas nihuani, huas sc'ulan bendiciar ja ma' mas ch'ini. ⁸ Ja pagre Melquisedequi cho mas ni nihuana que yuj ja jnihuan pagretic ja janec' judiootiqui porque ja jnihuan pagretiqui, lamlamil huax chamye.

Pero ja ba yabal ja Diosi, ja pagre Melquisedequi, mi ni huax yala que chami. ⁹⁻¹⁰ Meran nia, ja quermanotic levita jumasa huas sc'ulane recibir ja jlimosnatiqui pero ja lec ti xa ayuque ja ba mundo ja tiempo ec' ja pagre Melquisedequi, seguro cho stzomohue ja slimosna ja yenlei ba oj yae yi ja pagre Melquisedequi ja jastal ni sc'ulan ja Abrahami cuando yora jac taajuc yuj ja pagre Melquisedequi. Jach ni oj cho sc'uluc ja mero tatal Leví aji pero como mi to teyuca, jayuj mi ni sc'ulan ja jastal iti. Y sbej ni oj yae yia, porque mas jel nihuan ja pagre Melquisedec que yuj ja jpagretic levita jumasa. ¹¹ Ja yintil ja Levii, yenle ni ochye nihuan pagreila. Yenle ni sea quitic ja smandar ja Diosi, pero quechana. Mi ni bob sc'ul librar ja mulanum jumasa. Ja lec bob to yujilei, ja Diosi mi oj sec otro ja ma' oj bob och sloc'olil ja jnihuan pagretic jumasa. Pero ja yatel ja Cristo Jesusi jel tuc juntiro soc ja yatel ja jnihuan pagretiqui. Ja mero primero jnihuan pagretic ja najatei, ja' ni ja pagre Aaroni pero ja yatel ja Cajualtiqui, ja' ni mero oj slaj ja yatel ja Melquisedequi. ¹² Ja Diosi, como huas snaa que mi xax maconi ja yatel ja jnihuan pagretic ja huego, porque ja Cristo jac xch'ay quitic ja mandar jun xa montón quiojtic aji. Puro xa yajc'achil ja jas yaunej can quitic ja quentiqui. ¹³ Ja Cajualtic ja ma' huax taaji ti' ja ba yabal ja Dios que oj bi och sloc'ol ja jnihuan pagretiqui, iday, tuc ja sbiili. Mi levitauc. Mi ni june ja ma' ec' pax yuj ja yeni mi ni och pagreila. ¹⁴ Porque huax naatic lec, ja Cajualtiqui, ti ni jac ja ba yintil ja Judá, jaxa yintil ja Judá jumasa, mi ni nunca yala ja Moisés que oj ochuque pagreil

ja yenle ja jun c'ole jahui. ¹⁵ Huax naatic lec que mas jel xa tuc ayotic ja huego porque ja Cajualtic Cristoi, yena ni huax och ja ba sti sat ja Dios yuj ja quentiqui. Ja' ni oj slaj t'usan ja yatel ja pagre Melquisedequi. ¹⁶ Eso sí meran, ja jpagretic levita jumasa, cuando huax chamye june ja yenlei, ti huax cho och can sloc'ol june ja yermano jumasa, como jach ni yala ja smandar ja Diosi, jayuj jach ni cajcajil huane eq'uela. Pero ja Cristo, mi jachucuc. Como ja yeni, mi ni nunca oj chamuc, jayuj jel tzatz ay juntiro, jaxa yatel ja yeni, mi ni nunca oj ch'acuc. ¹⁷ Ja ba yabal ja Diosi, jach ni huax alji sbaja:

Ja hueni, ja hua huatel oj caa huii, ja' ni ja hua huatel oj ochan tola vida ja ba sti jsati ba chican jasunc'a oja c'an qui yuj ja cristiano jumasa. Ja hua huatel jahui, ja' ni mero jastal ja yatel ja nihuan pagre Melquisedequi,

xchi ja yabal ja Diosi. ¹⁸ Es meran, ja jastal huala huajtíc soc ja jpagretic ajyi, spetzanil ja yatel ja yenlei, jel nihuan quiojtíc ajyi pero ja huego, mi xa bi oj to caatic cuenta porque ja modo jumasa ja jastal quiojtíc ajyi, mi ni huas scoltayotic soc ja jmultiqui porque mey yip, jayuj mi ni mero maconia. ¹⁹ Ja mandar jumasa ac'ubal yi ja Moisesi, anima sc'ulane lec fuerza ja cristiano ba oj sc'uuque, pero mi ni bob ajyuque toja. Pero ja jastal aytic ja huego, ay jun snihuanil ja jc'ujoltiqui, pero meran. Huan xax bob ochcotic ja ba sti sat ja Diosi. Mi xa ay jxihueltic. ²⁰ Ja Diosi mi huanuc tajnel cuando yaa yi ja yatel ja Cajualtiqui. Tola vida oj bi huaj c'umajuc, como yena ni bi Tatala. ²¹ Pero ja jnihuac pagretic quiojtíc ajyi, mi ni modo oj

caltic que oj aljuc yabye ja jastal iti. Pero ja Cristo, cuando sc'ulan recibir ja yatel yioj ja huego, ti yala ja Diosi:

Ja queni Dioson meran, jayuj huax cala huab que tola vida oj ochan ja ba sti jsati ba oja hual cab ja jastal ay ja hua moj cristianoili, x'utji ja Cristo yuj ja Dios Tatali. Jach ni huax yala ja ba yabal ja Diosi. Ata huabilex tac:

Ja queni, ja hua Huajualon nia porque Dioson ni ja quena. Ja queni mi ni nunca oj tucbes ja jas huax calai, jayuj huax cala huabi, tola vida oj jac ac'umucon yuj ja tey ba hua c'ab ja cristiano jumasa, como jach ni sc'ulan ja pagre Melquisedec yuj ja scristiano ja yeni, xchi ja yabal ja Diosi. ²² Jayuj ja jastal ayotic ja huego soc ja Diosi, mas jel xa lec juntiro que soc ja jastal aytic ajiy soc ja smandar ja Moisesi porque ja huego, ay xa quiojtic ja Jesusi. ²³ Ja jnihuan pagretic levita jumasa, mi na' jaye ecye ja yenlei, como huax cham ja juni, huax cho och ja juni. Jach ni cajcajil ecyea ²⁴ Pero ja Cajualtic Jesusi, mi ni ma' oj ochuc ja ba yatel ja yena como mi ni oj chamuca. ²⁵ Jayuj chican ja ma' huas sc'ana huajuc ja ba sti sat ja Diosi, ta huan c'ax huajye yuj ja Jesusi, oj ni aaji eluque libre juntiro soc ja smulea. Ja' ni mero yatel ja Jesusi ba huax och sc'umuc ja Dios Tatal yuj ja quentiqui. Jach ni oj sc'uluc tola vida porque mi ni nunca oj chamuc ja yeni. ²⁶ Ja jastal huas scoltayotic ja huego ja Cajualtic Jesusi, ja' ni mero huas sc'ulan quitic palta ajiya, porque ja yeni, mi ni jun smul ay. Pilan ay juntiro soc ja mulali. Jel ni tzamal juntiro ja smodo ja yena. Ja yaani, yajtanubal xa lec. Ti xa

ay ba satq'uinali. ²⁷ Porque c'ulanic t'un pensar ja jnihuac pagretic aji. Ja yenlei tola vida huane smiljel chante ba oj yaahue yi ja ba sti sat ja Diosi. Cada c'ac'u jach huane ja jastal iti. Ja mero bajtan, huas smilahue ja ba smule ja yenle mismo, ti huax cho smilahue ja ba smule ja cristiano jumasa. Eso sí, ja Jesusi yaa ni yi ja smajtan ja Dios chomajquil yen, pe como yena ni mismo yaa sbaja, y quechan ni jun vueltaa. ²⁸ Jaxa jpagretic aji, mulanume nia pero anima, como ja mandar jumasa ja tiempo jahui huax yala que oj ni ochuque pagreila. Jach ni ec' ja tiempo jahui. Pero ja huegoi, ja Diosi yaa ta yi yatel ja yunini. Yen xa bi och ta sloc'ol ja pagre jumasa jahui.

Como Dioson nia, oj caa hui ja atel iti, xchi ni ja Dios Tatali. Jach ni alji yab ja Cajualtic ja yora sc'ulan recibir ja yateli, como ja yeni, mi ni jun smul ay. Y jach ni ay tola vida.

Ja Jesusi yaunej quitic jun yajc'achil trato

8

¹ Ja mas t'ilan huax c'ana calticon ahuabyexi, oj xa calticon ahuabyex ja huego que ay xa ma' huan xa ochel ja ba sti sat ja Dios yuj ja quentiqui. Yuj ja yen ja ma' huan ocheli, jayuj huan xa la c'ulajitic recibir yuj ja Diosi. Ja Cajualtic jahui, ti xa culan ec' ja ba satq'uinali, jaxa jDiotic jel nihuani yaunej yi ja yatel jau yioj mi cualquier-auqui ² Porque ti ni ay ja ba mero sti sat ja Diosi. Ja lugar ja bay ja yen ja huego, c'ulubal ni yuj ja Cajualtiqui. Mi c'ulubaluc yuj cristiano. ³ Ja jni-huan pagretic ja jastal huax c'uantic aji, yenle ni

sc'ulane recibir ja smajtan ja Dios huax caatic aji, ti huax huaj yaahue can ja ba sti sat ja Diosi, como ja' ni yatel ac'ubal yile. Pero ja huego como ja' xa ni ochel sloc'ol ja jnihuan pagretic ja Jesucristo, jayuj t'ilan ni ay jas oj yaa ja ba sti sat ja Dios ja yeni, pero como yena ni yaa sbaja. ⁴Ti ni huan atel ja ba satq'uinali porque ta ti c'a ay ja ba mundo, mi ni modo oj bob och pagreili. Mi oj bob huaj yaa can ja smajtan ja Dios ja ba sti sati ja jastal yala ja smandar ja Moisesi ⁵ Pero ja ba satq'uinali, ti xa huan atel ja mero smeranil ja ba sti sat ja Diosi, jaxa yatel huas sc'ulane ja nihuan pagre jumasa quechan jun seejel huane, porque cuando jac ja Cristo, ti sea ja mero smeranili. Cho q'uelahuilex ja Moisesi. Cuando oj xa sc'uluc ja iglesia, ti alji yab yuj ja Diosi:

Aa lec acuidado ja jastal oja c'uluc ja iglesia iti porque cuando ti aytic ja ba huitzi, cala ni ahuab jastal oja c'uluc, y jach ni oja c'uluca. Y ja jastal alji yab ja Moisesi, jach ni alji yab ja jnihuan pagretic jumasa ja najatei. ⁶ Pero ja jas sc'ulan ja pagre jumasa jahui, mi ni modo oj caltic que oj slaj ja jas huan sc'ulajel ja Cristo ja ba satq'uinal ja huego, porque jel nihuan ja jas huan sc'ulajel tac. Y jach ni ja trato sc'ulan ja Dios soc ja ma' ec' pax ta cujtiqui, mi ni modo oj caltic oj slaj jastal jel tzamal huan sc'ulajel quitic ja huego ja Diosi, y ay to bi jas jel jitzan oj quiltic ja ba jel tzamali. ⁷ Eso sí, ja viejo mandar ja ba najatei, lec nia, pero ay to jas huas sc'ulan palta, jayuj ti cho yaa otro mandar ja ba mas jel xa lec ja Diosi. ⁸ Ja Diosi huan ni snaa que mix bob sc'uuque ja mandar jumasa ac'ubal yile ja najatei, jayuj desde

tiempo yala oj ni c'otuc ja c'ac'u oj sc'uluc jun yajc'achiltrato jmoctic ja janec' israeleñoootiqui.

⁹ Ja trato oj to jc'uluqui, tuc juntiro soc ja trato jc'ulan soc ja ma' ec' pax ta yujilei, ja' ni ja trato jc'ulan ja yora ca eluque ja ba Egipto ja israeleño jumasa. Ja trato jau jc'ulan soquei, lom ni q'uiq'uinaljuntiro porque mi ni bob yujile ja yenlea, jayuj el ni juntiro jgana yujile tac.

¹⁰ Pero majlayic, oj ni jac ja c'ac'u oj cho jc'ul otro jun yajc'achiltrato soc ja cuntiquili. Oj ca jac sc'ujole oj sc'uucone. Oj syajtay-one porque sDiosone nia, jaxa yenlei, oj ochuque mero cuntiquile.

¹¹ Ja ora jahui, mi t'ilanuc oj aljuc yabye: C'uanic ja Cajualtiqui, mi oj utjuque. Mi t'ilanuc ay ma' oj jeeunuc yile ja jastal jahui porque ja ba sc'ujolei oj ni snae jbaja, sea nihuan cristiano ma yal untic.

¹² Oj talna syaujulale. Oj c'ul perdonar ja smulei. Mi ni nunca oj jac jc'ujol otro vuelta ja smulei.

¹³ Jach ni mero yala ja Dios Tatal jastal iti ja ba yajc'achilstrato jmoctiqui porque ja viejo trato jahui, huas snaa que mi xax maconi, que oj xa ch'ayuc mas ligero.

Ja yiglesia ja ma' ec' pax ta cujtiqui soc ja lugar ja bay ja Cristo ja huego

9

¹ Ja primero trato sc'ulan ja Dios soc ja ma' ec' pax ta cujtiqui, jel jitzan ja mandar aaji yile ba oj c'ulaxuc ja ba iglesia jau c'ulubal yuj ja yenle ja

ba luum iti. Oj bi sc'uluque spetzanil ja mandar jumasa jahui. ² Ja iglesia jahui, c'ulubal ni soc c'uutza. Ja ba primero cuarto, ti jachan ec' jun candelerio soc ay jun mesa ja ba jian ec' ja pan jau ac'ubal yi ja Diosi. Ja cuarto jahui, jun lugar ba mi cualquierauc. Tzaubal ni ja ma' huax och ja tihui. ³ Jaxa ba yojoli, ay otro cuarto c'utzan, jaxa ba snalan ja chab cuarto, ti lich'an otro jun nihuan c'uutz. Ja primero cuarto jahui, eso sí, mi cualquierauca pero ja cuarto mas yojol oche, mas to jel delicado juntiro ⁴ Porque ja ba yojoli, ay jun mesa ba jel tzamal, puro oro. Ti aaji culan ja tzicupomi. Cho ay jun cofre ti culan ec' ja tihui, jaxa ba sati, puro oro c'ulubal, ja' ni ja cofre ja ba nolan ja trato jau sc'ulan ja Dios soc ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Ja ba yojol ja cofre jahui, tey jun jarro c'ulubal soc oro, jaxa ba yojol ja jarro jahui, ti nolan t'usan ja pan jau it co jan ja ba satq'uinal ja tiempo eq'ui, maná sbiil yujile. Cho ti ni ay ba yojol ja cofre ja svvara syama ja pagre Aaroni, ja' ni ja vara jau xolini. Cho ti ni ay ja chab lechan ton ja ba tz'ijbanubal can yuj ja Dios ja smandari. ⁵ Jaxa ba smajquil sti ja cofre jahui, ti ni st'olohue ja xchiq'uel ja chante ja nihuac pagre jumasa. Jach sc'ulane ba oj c'ulajuc perdonar ja smul ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Jaxa ba sat ja cofre jahui, ti lich'an ec' ja suech' chab ángel pero mi cualquierauc. Lijpiye ni yuj ja yijlab ja Diosi. Jel tzamalic juntiro. Queribines sbiil ja ángel jumasa jahui. Pero ja jastal ch'ac ta cali, malan xa soca. ⁶ Spetzanil jel chapán juntiro ja ba yoj iglesia jahui, jaxa nihuac pagre jumasa, tola vida huax ochye, huax elye ja ba primero cuarto jahui, como ja' ni huane

sc'ulajel ja atel ac'ubal yile. ⁷ Pero ja ba xchabil cuarto, quechan och ja mero jepe ja ba spetzanil ja pagre jumasa, pero quechan ni jun vuelta cada jabil huax ocha. Pero ta mi c'a ay yioj ja chiq'ui, entonces mi ni bob ochuca. Ja xchiq'uel ja chante jahui, ti st'olo ja ba sti sat ja Diosi ba oj c'ulajuc perdonar ja smul ja yeni, soc jach ni ja ba spetzanil ja cristiano. ⁸ Spetzanil ja jastic huax cala huabyex ja jastal huax taa ti' ja iglesia jau c'ulaji soc c'uutzi, yuj ja ma' ec' pax ta cujtiqui, mi lomuc huax cala huabyex ja iti. Ay jas huas sea quitic ja Espiritu Santo ja ba jbjaj ja quentic chomajquili. Huax ya jc'ultic entender soc ja jas sc'ulane soc ja primero cuarto jahui porque huax naatic que ja cristiano jastal ja quentiqui, mi ni nunca bob ochuque ja tihui, ipegor to ja ba cuarto jau mas to delicado ja ba mero bay ja Diosi! ⁹ Ja yaani huax jac jc'ujoltic jas sbej spetzanil ja jas ch'ac sc'uluque ja yenlei. Smilahue jitzan chante ba oj yae yi ja Diosi. Tuctuquil yaahue yi ja smajtan ja Diosi pero mi ni soc ja jahui, mi snaahue ta huax c'ulaji perdonar ja smulei. ¹⁰ Spetzanil ja jas sc'ulan ja yenlei, seña ita pero cuando jac ja Cristo, ti xa yala jasunc'a mas lec oj c'ultic ja quentiqui. Ja yenlei, jel tzatz ja smandare soc ja suaelei. Mi bi lec oj yabye ja iti, quechan bi lec ja iti, xchiye nia. Huax yalahue que jitzan bi vuelta oj sac' ja sc'abei, soc otro mas jitzan mandar yioje ajyi. ¹¹⁻¹² Pero yajni jac ja Cristo, yen och sloc'ol ja jnihuan pagretic jau ajyi porque ja yen chomajquili, och ja ba jun lugar ba mas to mi cualquierauqui, jaxa tihui ti ni oj ajyuc tola vidaa. Yena ni huan sc'ulajel quitic spetzanil ja ba jel tzamali. Ja iglesia ja ba huan atel ja Cajualtic

ja huego, mas lec juntiro que soc ja iglesia ja ba atjiye ja nihuan pagre ja najatei, como ja' ni mero ba sti sat ja Diosi. Mi sc'ulunejuc ja cristiano ja lugar jau ja bay ja yeni. Pilan ay juntiro soc ja jas huax c'ulaji ja ba mundo. Cuando yora och ja ba sti sat ja Dios ja yeni, mi yiaj ja xchiq'uel ja chibo soc mi ni ja xchiq'uel ja becerro. Ja' ni mero huaj sc'ul presentar ja mero xchiq'uel ja yeni cuando chami, jayuj ja Diosi ya elcotic libre ja quentic chomajquili. Ti bi oj ajoyucotic soc tola vida ja yeni. ¹³ Pero ja jastal ja jviejo modotic aji, ta ay c'a jas huax c'ulantic, mi ni ja ba spatioil ja quiglesiaticui, mi ni bob ochcotica. Jayuj ja jnihuan pagretiqui ti stzijunotic ja xchiq'uel ja toro soc ja xchiq'uel ja yal chibo, jaxa mas tzaani, ti yiaje ja staanil ja becerro stzicahuei, ti cho sticahue jbjatica, ti alji cabtica: —Ja huego oj xa bob ochanic ja ba sti sat ja Diosi, la utjitic. ¹⁴ Pero ja huego, ja Cristo ja ma' mi ni slea ja smuli, yen spec'a xchiq'uel ba oj huaj see ja ba sti sat ja Diosi. Jach sc'ulan yuj ja yip ja Espíritu Santo, ja yen ja ma' sac'an ni tola vida. Jayuj mas ni lec xa ayotic juntiro ja jastal ayotic ja huego tac. Huan xax bob jnaatic que ja Diosi sc'ulanotic ta perdonar spetzanil ja jas malo huax c'ulantic aji. Ja' ni mero ja mulal jau huax ya jlee ja jchameltica. Huax yaa quitic ja sperdoni ba oj bob cateltatic ja jDiostic jel sac'ani. ¹⁵ Yuj ja cham ja Cajualtic Jesucristo, jayuj ac'ubal xa quitic ja yajc'achil trato. Ja trato jahui, ja' ni huax yala que perdonado xa bi ay ja jmultic huax leatic aji, hasta spetzanil ja ma' ec' pax ta cujtiqui ja janec' sc'ocohue ni ja mandari, pero como huan ni sc'uane ja Diosa. Tzaubalotic xa bi ba oj ajoyu-

cotic culan tola vida ja ba satq'uinali. Ja iti, ja' ni mero yala ja Diosi. ¹⁶ Porque la jnaatic jastal ja jcostumbretiqui cuando ay t'un sastic sbaj ja jnan jtatiqui. Cuando sac'ane to, huax ya c'ulajuc jun juun, ti huax yala jastal oj pil jbajtic ja sastic sbajei. Pero ja juun jahui, ta mi to c'a xchamye, mi to nix bob oj pil jbajtic ja sastic sbaj ja jnan jtatica. ¹⁷ Pero cuando huax chamyei, ay xa ni modo oj bob jpil jbajtic soc ja cosa jumasa jahua. ¹⁸ Ja jcostumbretic iti, ja' ni mero smoj ja jastal sc'ulan ja trato ja najate ja Diosi. Ja trato jahui, ja lec moc to chamuc ja chante jumasa, entonces lom ni q'uiq'uinal juntiro. ¹⁹ Cho q'uelahuilex ja Moisés ja yora ch'ac yal yab ja cristiano spetzanil ja smandar ja Dios tac. Ti syama ja stzootzil ja cheji bonobal soc orchila chac. Ti cho sotzo jun bome yal c'ula, hisopo sbiil. Ja tzootz jahui soc ja jun yal bome c'ul jahui, ti smulu co ba yojol ja ba pachan ja xchiq'uel ja yal becerro soc ja yal chibo. Ja chic' jahui, socan ni soc jaa. Yajni ch'ac smuli, ti stzijun ja ba tz'ijbanubal ja smandar ja Diosi. Jach ni ja cristiano, cho ch'ac tzijujuc sbaj chic' ja yenle chomajquili. ²⁰ Ti yala ja Moisesi: —A jac ac'ujolex soc ja trato it sc'ulan ahuilex ja Diosi. Ja chic' iti, mi ni lomuca. Ja' ni huax yala jastal oj c'ul seguir jbajtic soc ja trato yaunej quitic ja Diosi. Sbej ni oj ni jc'uuctica. ²¹ Jach ni cho sc'ulan ja Moisés soc ja chic' ja ba yojol ja yiglesiaei soc ja cosa jumasa huax maconi yujile ja ba sti sat ja Diosi. Ch'ac stzijuc ec' chic' spetzanil. ²² Y jach ni ja jcostumbretic ja tiempo jau jel nihuan quiojtic ja smandar ja Diosi. Jel t'ilan huax pecxi sbaj chic' spetzanil ja cosa - jel t'usan ja jas mix pecxi sbaj ja

chiq'ui porque ta mi c'a, lajan soc ay mulal ja ba yoj iglesia. Y jach ni ja jmultiqui. Moc to pec'uc ja chiq'ui, mi ni oj bob c'ulajuc perdonar ja jmultica.

Yuj ja yaa sbaj ja Cristo, jayuj huax xch'aya quitic ja jmultiqui

²³ Meran nia, ja jastal ja jcostumbretic ja ba quiglesiatic aji, t'ilan jpec'atic sbaj chic' spetzanil ja cosa jumasa jahui porque ta mi c'a, mi ni huax yilahuotic lec ja Diosa pero ja jastal jc'ulantic ja jahui, puro seejel ita ni jeatica. Ja' ni mero huantic seejel jastal oj bob ajuycotic c'uban soc ja Dios ja ba satq'uinali. Pero ja jastal oj ochcotic ja ba satq'uinali, ja xchiq'uel ja chante jumasa mi ni huax maconia. Huan nix c'ulantic necesitar jun chic' ba mas jel ja yipi ba oj bob c'ulajuc perdonar ja jmultiqui. ²⁴ Ja iglesia jau sc'ulan ja ma' ec' pax ta cujtiqui, ja jahui, mi ni ti och ja Cristoa. Ja iglesia jahui, quechan jun seejel ja jastal ja mero ja ba ni ay ja slugar ja Cristo ja huego, ja' ni ja ba satq'uinal tac. Ti ni ay c'ot ja yen ja ba sti sat ja Diosi. Tola vida huan sc'anjel pavor yuj ja quentiqui. ²⁵ Ja quentic ja janec' judiootiqui, ja ma' mero sepeil ja jnihuan pagretiqui, jun eq'uele cada jabil, ti huax och ja ba cuarto jau jel delicado juntiro. Ja chic' huax yiaj och ja tihui, ja' ni ja xchiq'uel ja chantei. Mi ni sbajuc ja pagre jumasa. Pero ja Cristo, jun ita vuelta spec'a ja xchiq'ueli, pero ja chic' jahui, ja' ni mero ja xchiq'uel ja yeni. ²⁶ Pero ta jach c'a sc'ulan ja jastal sc'ulan ja sepeil ja jpagretic jumasa, entonces t'ilan ni oj cham jitzan vuelta ta jachuqui porque tola vida ni huane smiljel ja chante jumasa tac. Jach c'a, mi na' jaye vuelta

cham ta Cristo desde man cujlaji ja satq'uinali. Pero ja iti, jac ta yaa sbaj ba oj bob stup ja jmultic tac. Y ja tiempo jaqui, ja' ni ja tiempo ja jas ora yala que oj jacuc ja Dios Tatali. ²⁷ Jpetzaniltic t'ilan ni oj ch'ac chamcotica, jaxa mas tzaani, t'ilan oj ch'ac caatic cuenta soc ja Diosi. ²⁸ Jach ni ja Cristo, cham nia, pero quechan jun vuelta. Yaa sbaj ba oj och smajtanil ja Diosi ba oj bob stup ja jmultic ja janec' huax c'uantiqui. Pero oj to cho jac otro vuelta pero ja cuando huax jaqui, mi xa oj to jac stup ja smul ja cristiano. Oj jacuc ba oj jac yii ja ma' q'uelan sat jas ora oj jacuqui.

10

¹ Spetzanil ja mandar aaji yi ja Moisés ja jastal oj smile ja chante aji, spetzanil ja jahui, seña ita nia. Quechan jun seejel seahue porque ja mas tzaani, mi xa ni maconi ja xchiq'uel ja chante jumasa. Eso sí, pec' to ni ja chic'a pero ja' ni ja xchiq'uel ja Cristo. Ja jastal jac ta ni ja Cristo, ja' ni ja mero smeranili. Eso sí, ja aji, cada jabil milxi jitzan chante ba oj aaxuc ja ba sti sat ja Diosi. Jel nique x'oc' sc'ujole ba oj ajuque mas c'uban soc ja Diosi yuj ja jastic sc'ulanei, pero mi jauc yuj c'ulaji perdonar ja smule ja cristiano ja tiempo jumasa jahui. ² Porque ja lec c'ulajuque to perdonar soc ja smule ja jastal jahui, entonces aji ni laman ja sc'ujolea. Pero ja iti, mi ni ajiye laman tac, jayuj mi ni yab ja ba sc'ujolei que perdonado xa aye. Porque ta laman xa c'a aye, mi xa ni t'ilan oj yae yi huahuanto ja smajtan ja Diosi. ³ Pero ja iti, cada jabil y cada jabil huane smiljel ja chantei, ti huax jul sc'ujole mas ja smule cuando huane soc

ja jastal jahui. ⁴ ¡Jel ajul ja sbaje! Huane yaajel ja xchig'uel ja toro soc ja xchig'uel ja chibo pero ¡jastal oj bob c'ulajuque perdonar ja jastal jau ba!

⁵ Ata huabilex ja jas yala ja Cristo cuando jac ja ba mundo tac. Och loil soc ja Tatal Diosi:

Tatey, ja huene mi ni huax oc' ac'ujol ba oj miljuc chante ba sti ja hua sati. Ja jas quechan jel huax oc' ac'ujoli, yuj ja ti xa ni ayon ba mundoi, como paxyon ta ni cristianoila.

⁶ Mi ni t'un huax yaa hui gusto ja jas sq'ueba hui ja cristiano jumasa. Eso sí, huas smilahue chante, ti huas stzicahue ja ba sti ja hua sati. Jach huas sc'ulane. Jachuc, oj bi bob ac'ul perdonar ja smulei. Pero lom q'uiq'uinal juntiro ja jas huane.

⁷ Jayuj cala que oj jac jc'uluc ja jas huaxa c'ana huen tac Tatey. Como jach ni tz'ijbanubalon ja ba hua libro tac.

⁸ Jach ni yala jastal it ja Cajualtiqui. Ja' mero bajtani, yala Cristo que ja Diosi mi bix oc' sc'ujol ja jas huax aaji yi ja ba sti sati. Mi bi sc'ana huax iiji jan yi chante ja ba sti sati ba oj tzicjuc ba oj bi tupuc ja smulei. Eso sí, jach ni huax yala ja mandar yen, pero mi yuj huax yala que yuj ja jahui, jayuj ti oj tupuc ja mulali. ⁹ Ch'ac ta yal jachuc ja Cristo, ti yala que ja' bi yuj jaqui, ba oj bi sc'uluc ja jas huas sc'ana ja sTati. Jayuj huan xax naatic que ja viejo jmodotiqui, ja jastal huax milatic jitzan chante ba oj aaxuc yi ja Diosi, ja modo jahui, mi xa lecuc. Ja ba mas lec juntiro, ja jastal cham ja Cristo ba oj stup ja jmultic ja yeni. ¹⁰ Meran nia, jac ta ni yaa sbaj ja Jesucristo porque jach ni sc'ana ja Dios Tatali. Ja scuерpo ja

Cajualtiqui lajan soc yaa yi jastal jun smajtan ja Diosi pero ja majtanal jahui quechan ni jun vuelta yaaa. Pero yuj ja jas sc'ulani jayuj yuntiquilotic xa Diosi. ¹¹ Ja jnihuan pagretiqui tola vida huane atel ja ba iglesia. Cada c'ac'u huane smiljel ja chante ba oj yae yi ja ba sti sat ja Diosi. Pero mi ni soc ja jastal jahui, mi oj bob tupuc ja jmultiqui. ¹² Pero ja jas sc'ulan ja Cristo, tuc ni juntiro soc ja jas huas sc'ulan ja yenlea. Ja yeni jun ita ni vuelta yaa sbaj ba oj stup ja jmultiqui. Yaj ni yaa sbaj, pero jun ita ni vueltaa, ti xa huaj culan ja ba stz'eel ja Dios Tatali jaxa tihui ti aaji yi ja yatel ba mas jel nihuani. ¹³ Ti huan smajlajel ja c'ac'u jau cuando oj aaji och ba yib sc'ab spetzanil ja scondra jumasai ¹⁴ Porque ¿jas yatel oj yaa sbaj otro vuelta? Malan soc ja jastal sc'ulan ta ni quitic ja quentic ja janec' ochtic ta ni yuntiquil ja Diosi. Stz'acatal ja yeni, jayuj toj xa ni ayotic t'usana. ¹⁵ Ja Espíritu Santo huas scoltayotic ba oj bob jc'ultic entender lec ja jas yala ja Cajualtiqui. Ti yala jastal iti:

¹⁶ Oj ni jac ja c'ac'u oj c'ul jun trato soc ja cuntiquili.
 Ja jmandari ti oj caa ba sc'ujole tola vida. Oj ni ca jac sc'ujole ja jas huax c'anai.

Jach ni yala ja Cajualtic tac. ¹⁷ Jaxa mas tzaani, ti cho yala otro vueltaa:

Ja jas huas sc'ulane ja ba mi lecuqui, ja jastal huas slea ja smulei, oj ch'ay jc'ujol juntiro. Mi xa oj to ca jac jc'ujol.

Jach ni yala ja Cajualtic ja ba yabal tac. ¹⁸ Como meran nia, c'ulubal xa ni juntiro perdonar ja jmultic tac. ¿Jas yatel oj to huaj miltic mas chante ba oj caatic yi ja smajtan ja Diosi?

Sbej oj ajoyucotic mas c'uban soc ja Diosi

¹⁹ Ja Jesusi yaa ta sbaj. Pec' ja xchiq'uel ja yen mismo, jayuj quermano jumasa, ay xa modo huax bob ochcotic ja ba lugar jau mi cualquierauqui, ja' ni ja ba mero sti sat ja Diosi. Huan xax bob ochcotic con todo jc'ujoltic ja huego. ²⁰ Pero aji, ja lugar jau ja bay ja Diosi, mi nix bob ochcotic porque ti ni ay ja nihuan c'uutz jahui, jayuj mi ni sbejuc huala ochtica. Pero ja huego, yajc'achil to juntiro ja modo it ja jastal huan xax bob ochcotic ja tihui. Jaxa ba huala ochtic ja huego, sac'an ni leca, mi ni loiltajneluca. Pero quechan ni yuj ja stz'acatal ja Cajualtiqui, como jel ni yiaj ja scuerpo. ²¹ Mi xa t'ilanuc huas scoltayotic ja jnihuan pagretiqui porque Jesús ni huan xa scoltajel spetzanil ja yuntiquil ja Diosi. Yen xa ni mero jnihuan pagretica. ²² Jayuj la xa ochcotic gusto ja ba sti sat ja Diosi. La xa jc'uuctic soc spetzanil ja jc'ujoltic meran. La xa ajoyucotic jaman ja caltziltic soc ja Diosi. Pe pec' ta ni ja xchiq'uel ja Cristo tac, jayuj sac'unej xa quitic ja jmultiqui. Lajan soc cuando ch'ac ta atnucotic ja ba jel yaax ja jai. Mi xax c'ulantic pensar ja jmultic ec' ta porque sac'ubalotic xa nia. ²³ La xa ca jul jc'ujol jbjatic tola vida spetzanil ja jas q'uelan ni jsatic huantic sma-
jlajeli. Mi sbejuc balan sutan oj ajoyuc ja jc'ujoltic soc ja Diosi porque ja Diosi, yen yalunej spetzanil ja jas oj to ni jc'ultic recibir y mi ni modo oj caltic que mi meranuc ni oj yaa quitica. ²⁴ La jc'ultic pensar ja yaltzil ja otro jmojtiqui. Mi ni sbejuc quechan quentic mismo oj c'ul jbjatic pensara. Sbej ni oj yajtatic ja jmojtica. La xa jleetic modo jastal oj colta jbjatic. ²⁵ Jayuj tac, c'ulanic fuerza

oja tzom abajex tola vida ja janec' ni creyente xa ni ayexi porque ay chaboxe ja huenlex mismo mi xa ni huan to sc'anahue oj sc'uluque fuerza ba oj jacuque cuando huaxa tzoma bajex. Sbej huax caa jbjatic nihuanc'ujol porque jel xa ni mojan ja c'ac'u jau oj jac ja Cajualtiqui. ²⁶ Ja Cajualtic Jesucristo yaa ni sbaj ba oj stup ja jmultiqui. Huan nix c'uantica como meran nia. Pero ja huego, ta gana c'a huax caatic can ja jas huax c'uantiqui, ¿ja-sunc'a oj yaa quitic ja Dios ba? Mi ni modo oj caltic que oj cho yaa sbaj quitic otro vuelta. ²⁷ Quechan único, la jmajlatic ja scastigo ja Dios oj jacuqui, pero ja castigo jahui, mi loiltajneluc. Ta gana c'a huax jipatic can jun lado ja jas huax naatiqui, pues lajan soc ti ni huax jipa jbjatic juntiro ba yoj c'ac'a, jaxa ba yoj c'ac' jahui, ti ni ay spetzanil ja scondra ja Dios ja tiu tac. ²⁸ Porque la jnaatic t'usan soc ja jastal ja ma' sc'ocohue ni ja smandar ja Moisesi. Eso sí, t'ílan ni ay chaboxe testigoa, pero ta meran ni c'a ay ni smulea, sin lástima aaji yile ja smajtanei. Chamye nia. Iday, quechan ni huane sc'ocjel ja smandar ja Moisesi, ²⁹ ¡Jauc to ma ja ma' jel ch'in juntiro huax yila ja yunin ja Diosi! Ja yenle ja cristiano jastal jahui, ¡xihuel ja sbaj juntiro jastal ja scastigo oj aajuc yile! Jel menos huax yilahue ja jastal spec'a ja xchiq'uel ba oj bob ochcotic yuntiquil ja Diosi. Sbej nique oj ajoyucotic t'usan toj pero iday, mas to pegor. Jel piero huas staahue ti' ja Espíritu Santo, iday, ja Espíritu Santo, puro lec ja jas huas sc'ulani. ³⁰ Huax naatic que ja Cajualtiqui oj ya jtuptic ja jmultic ta jach c'a ja jmodotiqui porque ata huabilex ja jas yala tac: ¡A smajlaye, ti oj yile ta mi oj ni ca stup ja smulei!

xchi ja Cajualtiqui. Cho ay otro parte ba huax yala: Ja Cajualtic Diosi, yena ni oj yaa yi castigo ja yuntiquil ja ma' mix c'ocxii.

³¹ ¡Jel xihuel ja sbaj ja jastal oj ochcotic ja ba sc'ab ja jDiostic jel sac'ani! ³² A jac ac'ujolex jastal ec' ahuujiex ja cuando hua c'uanex t'an ja Diosi, ja' ni cuando elyex ja ba yoj q'uiq'uinali. Ja tiempo jahui, jel ajyi ja hua pasensiaexi como huanex ni lec yijel ja huocola. ³³ Ay ma' ahuujiex ja huenlexi iijiyex ja ba yoj junta. Ti ch'opji lec ja hua satex ja ba sat ja cristiano. Jel ni alji huabyex juntiroa. Jaxa ma' mi mero scuchu ja huocol jahui, pero anima, ja huabyex ni syajala, apetzanilex.

³⁴ Ja talnayex ni syaujulal ja hua moxex ja ma' aaji ni och preso. Cuando huan japjel ahuiex ja hua jastic abajexi, huala tzeenyex yuj ja hua gustoexi porque huaxa naahuex ja ba satq'uinali ay jas ahuijex ja ba mas jel tzamal juntiro, jaxa jas jel tzamal jahui, ja bajex nia. Mi ni nunca ay ma' oj bob sap ahuiex ja jahui. Jach ni mero ecyex ja cuando ch'ac ac'uuquex t'an ja Dios tac.

³⁵ Jayuj jel ni lástima ta huan c'a xa huaahuex can jun lado ja Dios ja huego. Porque q'uelahuilex, ta huan c'a xa c'ulanex seguir ja jastal huaxa c'uanex ajyi, oja huilahuilex, jel nihuan ja jas oja c'uluquex recibiri. ³⁶ Jayuj tac, aa hua pasensiaexi porque huan ni sc'ana pasensia jastal jahui ba oj bob jc'ultic ja jas huas sc'ana Diosi. Ta jach c'a huax c'ulantic, oj ni jc'ultic recibir spetzanil ja jas yalunej ni oj yaa quitic ja Diosi. ³⁷⁻³⁸ Porque ata huabilex ja jas huax yala ba yabali:

T'usan huas sc'ana, oj xa ni jacuc mas ligero ja ma' oj ni jacuqui. Cuando huas sc'ana oj

jacuqui, mi ni oj albuca. Jaxa ma' mero xa ni cuntiquili, sbej ni oj ajoyuc snihuanil sc'ujole yuj ja quena. Pero ta huax cumxiye ba spatique, mi ni nunca oj ajoyucon gusto yujile.

Jach ni mero ch'ac yal ja Dios ja jastal iti. ³⁹ Pero ja quentiqui, como mi jauc jmojtíc ja ma' huax cumxi ja ba spatiqui porque ja yenlei, oj ni ch'ay snaajel ja yaltzilea. Ja quentiqui huan nix c'uantica jayuj oj ni el libre ja caltziltica.

Ja jastal huax c'uantiqui

11

¹ Oj cala huabyex jasunc'a mero smeranil ja jastal huax c'uantic ja Diosi. Como yalunej cabtic ja jas oj ni jc'ultic recibir, jayuj huan nix c'uantic que oj ni jc'ultic recibira. Meran nia, mi tox quilatic, pero ja' xa ni mero q'uelan jsatica. ² Jach ni ec' ja ma' ec' pax ta cujtíc tac. Ja yenlei sc'uane, jayuj jel ni yaahue yi gusto ja Diosa. ³ Ja huego, como huan xax c'uantic ja Diosi, huax naatic que yena ni sc'ulan ja mundo. Cuando mi tox cujlaji ja mundo, mi ni jas ay altiroa, pero yuj ja yip ja sc'umali, jayuj cujlaji ja mundo iti. ⁴ Q'uelahuilex ja Caín soc ja yijtz'in Abel tac. Yaahue ni yi ja smajtan ja Diosi, pero ja Caini, mi ni sc'ulan recibir ja Dios ja jas yaa ja yeni. Jaxa Abeli, como sc'uan ni meran ja Diosa, jayuj ja Diosi sc'ulan recibir ja jas yaa. —Ja cunin iti, jel ni lec huax quilaa porque huan ni sc'uanon merana, xchi ni ja Diosa. Eso sí, najate ni lec cham ja Abel yen, pero anima, yuj ja jastal sc'uan ja Dios ja yeni, jayuj man ora huax ya

jac jc'ujoltic jastal oj cho jc'uuctic ja Dios ja quentic chomajquili. ⁵ Cho q'uelahuilex jastal sc'uan ja Dios ja Enoc tac. Sac'an bi juntiro iiji q'ue ja ba satq'uinali - mi ni bi chama. Leeji bi ec' lec yuj ja smoj cristianoili pero mi ni bi taajia, como iiji ta q'ue yuj ja Diosi. Como jel bi gusto ilji yuj ja Dios ja jastal ec' ja svida ja Enoqui. Jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac. ⁶ Jayuj jach ni ja quentic tac. Ta mi c'a huax c'uantic soc con todo jc'ujoltic ja Diosi, mi ni nunca oj yilotic lec. ¿Jastal oj bob huajtíc ja ba sti sat ja Dios ta huan c'ax calatic que meyuc ja Dios ba? Jayuj t'ilan oj c'uuctic que ay ni jun Diosa, jaxa ma' meran huas sc'uan ja Diosi y huas slea meran, pues oj ni coltajuca. ⁷ Jach ni ja Noeji. Ja yeni sc'uan ni ja Dios chomajquili, jayuj ti yala ja Dios tac: —Ja huego cunin, ay to jas mey xa huila. Jayuj huax cala huabi, chapa baj porque oj xa jac jun nihuan butja ja ba luumi. Jach ni alji yab ja Noeji y cuando yab ja Noeji ja jastal iti, jel xihui, jayuj sc'uan nia. Ti sc'ulan jun nihuan barcoa ba oj bob ochuque soc ja xcheumi soc ja yuntiquil jumasa. Pero ja Noej jahui, yal yab lec ja cristiano jumasa: —C'uanic ja Diosi porque ta mi c'a xa c'uanex, ti oja huilex ta mi oj ni ch'ac ch'ayuc anaajelexa, xchi. Y como meran nia, jach ni huaja. Ch'ac ni chamuque yuj ja butja jahua. Pero ja Noeji, como sc'uan ja Diosi, jayuj jel ni lec ilji yuj ja Diosa: —Ja cunin Noeji, jel ni toja porque huan ni sc'uanona. jach ni yala jastal it ja Diosi. ⁸ Jach ni ja Abrahami, jel sc'uan ja Diosi. Porque alji yabi que oj bi yaa can ja slugari, oj bi huajuc ba otro lugar. Jaxa lugar jahui, oj bi aajuc yi jastal sdote. Cuando el ja ba slugari, mi ni

snaa bay ja lugar jau oj aajuc yia. Pero como huas sc'uan, jayuj huaj nia. ⁹ Y tuc lugar ni ja ba huaji. Jaxa snaji mi c'ulubaluc jastal ni huax c'ulaxi ja otro naitz ja ba lugar jahui. Ja snaji c'ulubal soc c'uutz. Aji ec' jastal jun polestero ja ba lugar jau oj to bi aajuc ja ba sc'ab ja yintili. Jach ni cho sc'ulane ja yunin Isaqui soc ja yij Jacobi, como cuenta ni aye soc ja trato jau sc'ulunej ja Diosi. ¹⁰ Jaxa Abrahami, ja' ni mero snihuanil sc'ujol que oj to ni yil ja chonab jau c'ulubal yuj ja Diosi. Yena ni spilunej ja Dios ja tzamal lugar jau ba mi ni nunca oj ch'acuqui. ¹¹ Y jach ni ja xcheum Sarai. Eso sí, jel xa vieja, pero anima, aji to ni jun yala pero ja' ni yuj ja yip ja Diosi. Como sc'uan ni ja jas alji yab yuj ja Diosi. ¹² Jaxa Abraham ja ora jau cuando tucbi ja xcheumi, jel xa ni viejoa pero anima, aji to ni jun yunina, jaxa quem jahui, jel ni aay pojxi ja yintila. Mix bob och cuenta janec' porque yintilotic ni ja quentic chomajquil tac. ¹³ Spetzanil ja cristiano jumasa ch'ac ta cala huabyexi, cuando chamyeyi, mi ni yilahue sat ja jas alubal yabye yuj ja Diosi. Pero como sc'uane, ja ba spensar ja yenlei, lajan soc huane yiljel, pero najat lec. Jayuj jel sgustoe juntiro ba oj yile mas mojan. Jayuj yalahue spetzanile tac, que ec'um bej bi aye ba mundo iti, ¹⁴ Jaxa ma' huax yala jachuqui, huax naatic lec que ja' ni mero huane pensar soc ja otro vida ja ba jel lequi. ¹⁵ Porque ta ja' c'a huajel sc'ujole soc ja lugar ja ba elyeyi, pues oj ni bob cumxunquea. ¹⁶ Pero ja iti, como jex oc' sc'ujole oj huajuque ja ba jun lugar mas jel tzamali, ja' ni ja lugar jau ja ba satq'uinali. Jayuj ja Dios tac, jel gusto ay cuando huax taaji ti' ja

sbiil yuj ja yuntiquili, como chapán yuj jun tzamal lugar ba oj bob ayyuque tola vida. ¹⁷⁻¹⁸ Jel juntiro sc'uan ja Dios ja Abrahámi porque q'uelahuilex ja yora c'ulaji probari. Ja ora jahui, alubal yab yuj ja Diosi que yuj ja yunin Isaqui, jel bi jitzan oj ayyuc ja yintili. Iday, jaxa huego cho alji yab yuj ja Diosi que oj bi yaa yi smajtanil ja Diosi. Oj bi smil ja Isaqui. Iday, ja yunin jahui, ja' ni mero cuenta ay que oj to ayyuc jitzan ja yintili. Pero como Dios ni ja ma' alji yab que oj bi smil ja yunini, jayuj sc'uan nia. ¹⁹ Pero como huan ni snaa ta jach c'a huas sc'ana ja Diosi, oj ni bob ya sac-huuc otro vueltaa. Ja mero smeranili, lajan soc smila ni ja yunina porque oj xa ni smil altiro ajyi tac. Pero como yila ja Dios jastal jel huax c'uaji yuj ja Abrahámi, jayuj cho yaa yi otro vuelta ba sc'ab ja Isaac ja yunini. ²⁰ Jach ni ja Isaqui, sc'uan ni ja Diosi. Yaa yi snihuanil sc'ujole ja yuntiquil Jacobi soc ja Esaú. Aa bi sc'uuque ja Dios ja yenle chomajquili porque oj ni bi c'ot smeranil spetzanil ja jas alubal yab yuj ja Dios ja statahuelo Abrahámi. ²¹ Y jach ni ja viejito Jacob cuando yora oj xa chamuqui, ti spaya jan ja chahuane yuntiquil ja José ja yunini. Yaman yuj ja snajbantei. Ti yipan ja snajbante jahui. Ti ya co tinan ja s'olomi. Cuando ch'ac sc'umuc ja Diosi, ti ya jac sc'ujole ja chahuane jahui ja jastal ni ja stratoe soc ja Diosi. Como ja viejito Jacobi huan ni sc'uan lec ja jastal ni alubal yab yuj ja Diosi. ²² Y jach ni ja Josei. Mi tox elye ba Egipto ja smoj israeleño jumasa ja yora oj xa chamuqui pero como sc'uan ja jas yala ja Diosi, jayuj ti yalaa: —Cuando huala elyex ja ba lugar iti, ti xa huiajex ja jbaqueli, ti xa mucuhuex ja ba

mero jlugartiqui, xyutaj ja smoj jumasa. ²³ Y jach ni ja snan stat ja Moisesi. Jel sc'uane ja Dios ja yenle chomajquili, jayuj cuando manxi ja Moisesi, snac'ahue oxe ixau. Yilahue jastal jel tzamal ja yal alatz jahui. Eso sí, snaahue lec jastal ja sley ja tan reyi huax yala oj ch'ac milxuc spetzanil ja yal queremtiqui, pero anima, ja yenlei mi ni xiuyea. ²⁴ Jaxa Moisesi, cuando q'uui, cho sc'uan ja Dios ja yen chomajquili. Porque q'uelahuilex ja jas sc'ulan tac. Aaji q'uiuc yuj ja yunin ja rey ba Egipto. Lajan soc ja' ni snana porque yen ya q'uiuc tac, pero ja yen ja Moisesi mi ni t'un yala oj snanuca. ²⁵ Mas bi lec, anima bi huax yiaj huocol, siquiera oj och cuenta soc ja yuntiquil ja Diosi. Eso sí, ja mero smeranili, oj bi bob sc'uluc ja sgusto soc jitzan cosa ta huas sc'ana. Oj bi bob slee ja smuli, pero como huas snaa ja cosa jumasa jahui, ec'um bej ita nia, jayuj mi ni sc'anaa. ²⁶ Como sc'ulan pensar lec, mas bi lec oj yii huocol ja jastal oj to ni yii huocol ja Cristo, anima bi jel coraja oj iljuc. Jach ni bi sc'ulan pensar ja Moisesi. Mas bi lec juntiro ja jastal jahui que soc oj bi ajoyuc ba sc'ab spetzanil ja sricoil ja lugar jau ba Egipto. Jach mero ja spensari porque ja Moisesi, ja' mero huax oc' sc'ujol ja jas oj ni aajuc yi yuj ja Diosi. ²⁷ Sc'uan nia, jayuj el ja ba Egipto. Iday, huan ni snaa lec que jel ni oj q'ue ja scoraja ja reya pero anima, huaj nia. Mi ni xihua. Jel ni ja svalora como huan ni snaa que ti ni ay soc ja Diosi. Eso sí, mi ni huax yilaa pero como ²⁸ Jel huas sc'uan. Ja Moisesi, ja mero sbajtanil q'ue stalnaye ja q'uin ba syalq'uinal ja israeleño jumasa. Yena ni yaa orden ba oj bi sax chic' ja ba spuertaei. Porque ta jaxubal c'a chic' ja spuertae

ja israeleño jumasa, ja ángel it ja ma' jecubal ba oj smil ja ma' mero banquílali, mi bi oj bob ochuc ta jaxubal c'a chic' ja puertai. ²⁹ Q'uelahuilex jastal sc'uan ja Dios ja jmojtíc israeleño jumasa tac. Jayuj bob sc'utze ja nihuanja ja it huax calatic Chacal Ja' tac. Ecye lajan soc jun cualquiera bej iday, mi ni ma' huax bob ec'uc ja ba yoj snalan ja ja' jahui. Pero ja yenlei, ecye nia. Y jaxa egipciano jumasa, yajni yilahue jastal ec' ja jmojtíc israeleñoili, ti cho huajye nochan ja yenlei. Huax yala oj sc'uluque ja jastal yila huas sc'ulan ja jmojtiqui pero ¡ba bob yujilea! Pe ti ni ch'ac chamuque can ba yoj ja' tac. ³⁰ Cho q'uelahuilex jastal ch'ac jemuc ja cimientolutan ja ba sti ja chonab Jericó. Porque juque c'ac'u soybaye ja chonab jahui. Huane marche eq'ue ja jmojtíc israeleño jumasa pero como jel huas sc'uane ja Diosi, jayuj huaj to yile, jun ta repente ch'ac moc'uc ja nihuan cimientoj ja ba sti ja chonab jahui. ³¹ Jaxa suinquil ja chonab jahui, como mi huas sc'uane, jayuj ch'ac ni chamuque spetzanilea. Pero ay jun ixuc, yuj ja sc'uani, jayuj mi cham ja yeni. Yena ni ja ma' yaa majan ja snaji cuando nac'ul abal jac sq'uele ja lugar ja chaboxe israeleño jumasa. Rahab ja sbiil ja ixuc jahui, iday, ja yen ayyi, jel huas slea smul soc ja huiniquei. ³² ¿Jasunc'a oj cal masi? Ja lec ayuc to tiempo, oj cala huabyex jastal ec' ja Gedeoni, soc ja Baraqui, soc ja Sansoni, soc ja Jefté, soc ja Davidi, soc ja Samueli, soc ja aluman-Dios jumasa. ³³ Yuj ja sc'uan ja yenlei, jayuj bob sc'uluque ganar ja lugar jumasa. Jel toj yaahue yi mandar ja scristiano jumasa. Coltajiye ni ja jastal yala ja Dios que oj ni coltajuquei. Yuj ja sc'uanei, jayuj bob yum ja sti ja choji.

³⁴ Jaxa sc'ajc'al ja horno jau mi cualquierauqui, mi ni jas c'ulaji yile. Mi bob c'ulajuque ganar, mi ni miljiyea. Yuj ja sc'uane meran ja Diosi, jayuj jel tzatz huajye, anima ay ma' yujile que mey lec ja yipe aji. Jayuj jel tzatz ajiye cuando huajye ba guerra. Eso sí, jel ni ja scondraea, pero sc'ulane ganar lec ja yenlei. ³⁵ Cho ay ixuque ja ma' cham ta aji ja yuntiquilei, pero aaji ni sac-huuc yilea. Ay ma' ixtalajiye lec, hasta chamye. Eso sí, ay modo jastal oj bob huajuque libre ta huan c'a sc'uane ja jastal huas sc'uane ja scondra jumasa, pero como mi c'ocxiye ba oj yae can ja sc'uajel ja Diosi. Anima huax chamye pero como ja' huajel sc'ujole ba oj stae ja svidae jau ba mas jel tzamali. ³⁶ Jach ecye. Tuctuquil ja suocolei. Ay ma' c'ulaji yile burla. Cho ay ma' mac'jiye y ay ma' mochjiye soc cadena. Ay ma' lutji ba preso. ³⁷ Ay ma' ch'oji lec ton. Chamye nia. Ay ma' cupji soc sierra ja snalanei. C'ulajiye ni lec probara. Jel ja ma' milji ni soc machiti. Sactantan ajiye eq'ue, jaxa sc'uei, mi xa ni huan to slapahue jastal mero c'uutz. Ja' xa huas sc'uutes sbaje soc ja saleya, ja' ni ja stz'ujmil ja cheji ma ja stz'ujmil ja chibo. Jel ni ajul ja sbajea. Puro chamc'ujol xta aye eq'ue. Ixta huax iljiye. ³⁸ Lajan soc ja tz'i huax iljiye ja ba mundo iti pero ja mero smeranili, ja huinique jumasa jahui, jel nihuane juntiro huax iljiye ja ba sti sat ja Diosi. Ti ajiye ec' ja ba ch'ayan lugari soc ja ba yoj huitzi. Ja' huax maconi yuj jastal snaj ja q'ueen jumasa. Ti huas snac'a sbaj ja ba spatic ja nihuac toni. Jach ni ec' ja svidae ja ba luum ita. ³⁹ Pero ja ba sti sat ja Diosi, jel tzamal ecye porque jel sc'uane tac. Eso sí, ja mero smeranili, mi ni sc'ulane recibir spetzanil ja

jas jel tzamal alubal yabye yuj ja Diosi ⁴⁰ Porque ja Diosi, ay jas yioj ba mas jel tzamal oj to aajuc yile ja yenlei. Pero ti ni huax ya ochcotic cuenta ja quentic chomajquili. Jayuj ja yenle tac, alji yabye que mas lec oj smajlayotic ja quentiqui ba oj c'ultic recibir lajan jpetzaniltic. Jaxa c'ac'u jahui, mi ni bi jas oj sc'ul quitic palta, mi ni ja yenlei, soc mi ni ja quentiqui.

La xa jip juntiro ja jc'ujoltic soc ja Jesusi

12

¹ Eso sí, ja jun nole cristiano jahui, ja jastal sc'uane ja Dios ja yenlei, huax ya jac jc'ujoltic jastal mi lomuc huax c'uantic ja Dios ja quentic chomajquili. Jayuj tac, la xa caatic can jun lado spetzanil ja jas huas somo ja jpensartiqui y la xa cho caatic can jun lado ja jastal jel huax lea ja jmultiqui porque ja tan mulal jahui, quechan huas smochohuotic te'. La xa jip juntiro ja jc'ujoltic soc ja Diosi, chican jas ja juocoltic huax eq'ui. La xa jc'ultic seguir meran ja Diosi. ² Pero meran, la xa jip juntiro ja jc'ujoltic soc ja Jesusi. Yena ni mero huas scoltayotic tac, jayuj huan nix c'uantic ja Diosa. Cada c'ac'u mas huax yaa stzatzal ja jc'ujoltiqui, pero ja' ni yuj ja stz'acatal ja yeni. Ja Jesusi jel yiaj huocol ja yora cham ja ba cruzi. Cuando yaahue locan ja ba cruz ja cristiano jumasa, jel ni q'uixhuel ja sbaj juntiroa, pero anima, ja yeni ch'ac ni sc'ul ahuantara porque huas snaa, cuando huax ch'ac ec' ja huocol jahui, jel gusto oj aiyuc porque oj bob ya elcotic libre soc ja jmultiqui. Ti huaj culan ja ba stz'eel ja Tatal Diosi. Ti aaji yi ja yatel ba jel nihuani. ³ Jayuj ja quentic tac,

sbej huax c'ulantic pensar jastal jel yiaj huocol ja Jesusi. Pe ixta ni ilji yuj ja tantic mulanum jumasa tac. Jayuj ja quentiqui, mi sbejuc oj caatic can jun lado y mi ni sbejuc oj el jganatica. ⁴ Eso sí, ja mero smeranili, mi huocoluc huax lea ja jmultiqui pero siquiera huantic fuerza ba oj ajyucotic toj. Ja yeni cham yuj ja jmultiqui pero ja quentiqui, mi xa oj chamcotic yuj ja jmultiqui. ⁵ ¿Yuj ama ch'ay ta c'ujolex ja jas huax yala ja Dios ba? Pe huax yala cabtic que yuntiquilotic tac:

Cuntiquil, xchi, mi lecuc ja jas hua c'ulanexi jayuj
 oj ni caa hua castigoexa, pero tojbanic soc ja
 jahui porque quena ni ahuajualonexa. Oj ni
 caa huilexa pero moc el aganaex

⁶ Porque ja queni huan nix caa yi castigo ja ma'
 yaj huax cabi. Spetzanil ja ma' och ta cun-
 tiquili, huan nix caa yi scastigoea.

Jach ni huax yala ja Dios ja ba yabal tac. ⁷ Jayuj
 ja huenlexi, aa hua pasensiaexi cuando huax ajyi
 jun ahuocolex y ja' ni sbaj ja Diosi. Soc ja jahui,
 huax ilxi que yuntiquilex ni ja Diosi. ⁸ Porque
 mi ni jun tatal que mi huax yaa yi ja scastigo
 ja yuntiquili. Ta mi c'a huax yaa huilex castigo
 ja huenlexi, yuj ni mi ti ayuquex ja ba sc'aba.

⁹ Porque q'uelahuilex. Cuando ch'inotic to y ay jas
 huax c'ulantic ba mi lecuqui, ja njan jtaticqui huan
 nix yaa quitic castigoa. Pero yuj ja scastigo huax
 yaa quitiqui, jayuj mas ni jel yaj huax cabtic ja
 njan jtatica, jjauc to ma jTatic ja ba satq'uinali! Sbej
 ni mas to oj c'uuctic ja smandar ja yeni porque ta
 jach c'a huax c'ulantic, oj ni jtaa jvidatic ja ba jel
 tzamali. ¹⁰ Ja njan jtaticqui, ta huan c'ax yalahue
 que sbej ni oj yaa quitic castigo, huan nix yaahuea.

Pero quechan cuando ch'inotic to. Jayuj jach ni ja Dios tac. Huax yaa jcastigotic, pero ja' ni ba jlequiltiqui. Huas slea modo jastal oj ajuycotic toj, como ja yeni, jel ni toja. ¹¹ Ja mero smeranili, mi nix c'ulantic gusto cuando huax aaji quitic castigo. Jel yaj huax cabtic. Pero ta huan c'a la tojbitic soc ja castigo jahui, jel ni lec juntiroa. Huan nix cujlaji juntiro ja jc'ujoltica.

Sbej huax maclatic ja jas huax yala ja Diosi

¹² Pero ja iti, ja huenlexi, huan xa ni elel ja hua ganaex porque jacan jacan xa ni ayex taca. Jayujil, c'ulanic fuerza otro vuelta. ¹³ Cho leanic ja sbej ja Diosi. Tzatz ajyanic soc ja jas huaxa c'uanexi ba oj bob bejyanic toj ja ba bej jahui. Jaxa quermanotic ja ma' jel to ni yaau ayi, coltayic ba oj ajuyc snihuanil ja sc'ujole ja yenle chomajquili. Mix c'anatic que oj moc'unque. ¹⁴ C'ulanic fuerza ba oj ajyanic laman apetzanilex. Yuntiquilex xa Diosi, jayuj sbej ni oja c'uluquex fuerza que oj ajyanic toj porque ja ma' mix yaa can ja sleejel ja smuli, mi ni nunca oj bob yil sat ja Cajualtiqui. ¹⁵ Eso sí, ja Diosi jel lec juntiro jmoctic pero ta mi c'ax caa jcuidadotic, mi ni nunca oj bob jnaatic jastal ja syajal sc'ujoli. Mi sbejuc buc'an ahuujilex acorajaexi porque ta jach c'a ayex, huaj to ahuabyex, oj q'ue jun apleitoex ja huenlex ita mismo y jaxa pleito jahui, jel nihuan oj huajuc ahuujilex. Jel ja ma' oj slee smul yuj ja hua corajaex jahui. ¹⁶ Ja huenlexi mi ni sbejuc ay ma' oj slee otro ja xcheumi, soc jachuc ja hua huixuquilexi, mi ni sbejuc oj slee otro ja statamei. Ja cosa sbaj Diosi, aa cuidadoex soc. Porque ta jel c'a ch'in

huaxa huilahuex ja cosa sbaj Diosi, entonces ja' ni mero amojex ja tan Esaú. Porque q'uelahuil ja yen tac. Sbej ni que oj yii can ajyi ja sastic sbaj ja stati, pero iday, ja yeni, quechan jun vuelta huaa lec. Soc ja huaelal jahui, ch'ac yaa yi spetzanil ja yijtz'ini. ¹⁷ Pero iday, ja mas tzaani, snaa to lec malaya. Pero lom xta porque mi xa ni bob aajuc yia. Huaxa naahuex jastal oc' lec xchabil ja sati pero como ec' ta, ijastal to modo oj bob cumxuc! ¹⁸ Ja quentiqui mi quilatic ja q'uiq'uinal jastal yila ja jmojtíc israeleñoil ja najatei. Mi quilatic jastal ajli ni ja c'ac' ja ora jahui, y cho ajyi bi jun tzatzal ic'. Xihuelani bi sbaj ja jastal ajyi. ¹⁹ Mi ni nunca cabtic ja jastal oc' ja corneta ja ora jahui. Ja yenlei yabye ni ja sc'umal ja Diosi pero como mi cualquiera c'umaluc ja sc'umal ja Diosi, jayuj ti yalahue tac, que mas bi lec mi xax c'umajiye mas yuj ja Diosi. ²⁰ Porque jel ni bi xiuye juntiro soc ja mandar aaji yile yuj ja Diosi. ¡Ba miyuca! porque alji yabye que mi bi oj huajuque ja ba huitz tac. Mi ni bi ja chantei, ¡jauc to ma yenlei! Porque ta ay c'a bi ma' huax huaji, sea chante, sea cristiano, puro bi ton oj ch'ujuque, ti bi oj chamuquea. ²¹ Hasta mismo yen ja Moisesi yala que huan bi q'uitc'onel yuj ja xihueli porque jel ni bi xihuel ja sbaj juntiro ja jastal ajyi ja ora jahui. ²² Pero ja quentiqui, jel tuc juntiro soc ja jastal ecye ja yenlei porque jel xa ni mojan quiojtíc ja bay ja xchonabil ja Dios tac. Ja satq'uinali mojan ni quiojtica y mi na' jaye mil ángel huas stzomo sbaje ba oj stz'ebotaye ja Diosi. ²³ Ja mero smeranili, mojan ni juntiro quiojtíc ja yuntiquil ja Dios ja ma' chamye ta ni. Cuenta xa ni aye ja ba satq'uinali porque suinquile xa nia.

Mi xa ni huax c'ulaji yile palta. Jaxa quentiqui, sbajotic xa ja ma' oj ni yaotic cuenta jpetzaniltiqui. ²⁴ Sbjotic xa ni ja Jesusi, jayuj ja huego jel tzamal juntiro ja jas huas sc'ulan quitiqui. ¡Ba oj slaj ja jastal ajyitic ajyi! Ja yeni pecji ni ja xchiq'ueli ba oj c'ulajuc perdonar ja jmultiqui. Eso sí, ja Abel ja najatei cho pecji ni ja xchiq'uel ja yen chomajquili pero ja chic' jahui, mi ni c'ulaji perdonar ja mulala. Pacaxero juntiro porque ja ma' spec'a ja chic' jahui, aaji ni yi lec castigoa. ²⁵ Jayuj quermano jumasa, aa cuidadoex. Mi jauc ja mi oja c'uuquex ja jas huax yala ja Diosi. Eso sí, ja ma' ec' pax ta cujtiqui, jach ni mero smodoea. Cuando c'umajiye yuj ja Diosi, jaxa yenlei, c'an ta yabye mi yabye ja jas alji yabyei. Iday, yuj ja mi sc'uanei, stupuhue ni leca, jjauc to ma quentic ta huan c'ax caatic can jun lado ja sc'uajel ja Diosi! Pe tey ba satq'uinal ja ma' huas sc'umanotic tac. ²⁶ Ja tiempo jahui, nijqui ni juntiro ja luuma pero ja tiempo oj to jacuqui, mi bi quechanuc oj nijcuc ja luumi. Oj ni bi cho nijcuc lec ja satq'uinali. Jach ni huax yala ja Dios tac. ²⁷ Spetzanil ja jas sc'ulunej ja Dios ja ba luum iti, oj ni ch'ay snaajela. Quechan ja jas tey ba jc'ujoltiqui, ja' ni ja scosa sbaj Diosi. Ja jahui, mi ni nunca oj bob ch'ay snaajela. ²⁸ Jaxa jastal ti xa aytic ja ba sc'ab ja Diosi, mi xa ni june ma' oj bob sap quitica. Jayuj sbej la xa caatic yi lec stz'acatal ja Diosi. ²⁹ Porque ja jDioستيqui lajan soc jun c'ac'. Huax ch'aca el spetzanil ja jas huax yila que mi lecuqui.

Ja jas huas sc'ana oj c'ultic ja Diosi

13

¹Yaj xa huab abajex tola vida jastal mero ahuermano abajexi. ²Huan ni xa naahuex que sbej ni oja c'uluquex recibir ja hua huulaex ja ba hua najexi. Mi jauc oja ch'ay ac'ujolex ja iti porque ay ma' sc'ulane recibir ja ma' jac ja ba snajei y mi cualquiera ulauc ja yenlei. Ja' ni ja ángel ja ba satq'uinali pero mi snaahue ja suinquil ja naitzi. ³Mi jauc ja oja ch'ay ac'ujolex ja ma' tey ba preso porque jach ni ja huenlexi, ay modo cualquiera c'ac'u oj bob ochanic lajan ja preso soc ja yenle chomajquili. C'ulanic t'un pensar ja quermanotic ja ma' huane ni ixtalajel lequi porque jpetzaniltic ay jcuerpotic. Ay modo oj ni cho bob ixtalajuca. ⁴Cuando huala nupanitiqui, mi ixtauc. Mi sbejuc oj c'ultic pensar otro ixuc ma otro huinic porque ja Diosi oj ni yaa yi scastigo ja ma' huajel sc'ujol soc otro ixuqui ma otro huiniqui. ⁵Mi jauc ja ja' oj huaj ac'ujol soc ja taq'uini. Ajyanic gusto soc ja janec' ahuiojexi porque ja Diosi yalunej que mi ni nunca oj xch'ayotic sc'ujol. Yuj ni oj yilotic tola vidaa. ⁶Jayuj tac, sbej ni oj ajyuc snihuanil ja jc'ujoltic soc ja Cajualtiqui porque yena ni huas scoltayotica. Mi sbejuc oj xiucotic yuj ja cristiano. Mi ni modo oj caltic ta ay jas oj sc'ul quitica. ⁷Moc ach'ay ac'ujolex ja ma' huas sc'ulanex mandar ja ba iglesia soc ja ma' seunej ahuilex ja yabal ja Diosi. Naahuic jastal sc'uan ja Dios ja yenlei - mi ni t'un sc'ulane pensar oj cumxuque ja ba spatiqui - y cho c'ulanic seguir ja huenlex ja jastal ja yenlei. ⁸Ja Cajualtic Jesucristo, ja yeni jun xta ay tola vida. Ja jastal ec' ta, jach ay man ora. Jach ni oj sc'ul seguira. Mi ni nunca oj stucbes sbaj. ⁹Jayujil ta ay

c'a ma' huax jac sea huilex otro cosa mi jauc ja oja c'uuquexi. Porque q'uelahuilex ja tantic huinique ja ma' huax jac yal que lec bi oj c'uxtic ja iti, jaxa iti, mi bi lecuc oj c'uxyic. Porque ja jastal jahui, tuc juntiro soc ja jastal huala ajyitic tzatz ja ba sti sat ja Diosi. Quechan yuj ja syajal sc'ujol ja yeni, jayuj huax bob ajyucotic t'usan tzatz soc ja Diosi. Jayuj lom q'uiq'uinal juntiro ja jas huane seejel ja yenlei. ¹⁰ Porque ja Cristo yaa ta sbaj ja jastal ni huas sc'ana ja Diosi pero ja' ni ja ba jlequiltic ja quentiqui. Pero ta huan c'ax calatic que oj bob huajtic libre soc ja jas huax c'ulantiqui - ja jas huax cabtic cuando huala huaatiqui, ja jastal ja jviejo modotiqui - ta jach c'a ja jpensartiqui, entonces mi ni oj bob elcotic libre soc ja jas sc'ulan ta quitic ja Cristo. ¹¹ Huan nix naatic jas sc'ulan ja jnihuac pagretic ajyi. Huas smilahue ja chante jumasa, ti huax yiaje ja xchiq'ueli. Ti huax yiaje och ja ba cuarto jau jel delicado juntiro, jaxa tihui, ti huas st'olohue ja ba sti sat ja Diosi, ja' bi oj xch'ay ja jmultiqui. Jaxa sbactel ja chante jumasa jau smilahuei, ti yiaje ja ba sti ja chonabi, jaxa tihui, ti stzicahuea. ¹² Jaxa mas tzaani cho ay ni ma' iiji och ja ba sti ja chonabi, pero ja' ni ja Cajualtic Jesucristo. Ja tihui, yiaj lec huocol, ja' ni yuj ja quentiqui. Pec' ja xchiq'uel ba oj bob c'ulajuc perdonar ja jmultiqui, jaxa janec' huan xa nix c'uantiqui, huan xax bob yilotic jastal mero ja yuntiquili. ¹³ Jayuj tac, la xa jip juntiro ja jc'ujoltic soc ja Jesusi, anima huala tujmajitic lec. Anima jel ch'in huala iljitic pero siquiera ti xa aytic soc ja yeni. ¹⁴ ¡Jas yioj ta huax c'ulantic supriri! porque mi ni oj ajyucotic sac'an tola vida ja ba mundo iti.

Q'uelan ni jsatic ja lugar jau ba mas jel tzamali. ¹⁵ La xa jamtic ja jtiitiqui. La xa caatic yi stz'acatal ja Jesusi, jaxa yeni oj ni ya ec' yi ja Dios Tatali. Ja jastal iti, ja' ni mero smajtan huas sc'ana ja Diosi. ¹⁶ Sbej ni tola vida huantic sc'ulajel ja ba lequi, jaxa jas huax yaa quitic ja Diosi, sbej ni oj bob jcoltatic soc ja jmojtiqui. Mi sbejuc quechan oj q'ueltic ja suocol ja ma' huan ni huocoli. Ja jastal jahui, lajan soc jastal jun smajtan ja Diosi, y jach ni mero huas sc'ana. ¹⁷ C'uanic ja yabal ja ma' huas sc'ulanex mandar ja ba iglesia. Pero c'uanic meran ja jas huax yala huabyexi porque ja yenlei tola vida huane fuerza, pero ja' ni ja ba slequil ahualtzilex ja huenlexi. Huan ni snaahue que oj ni yae cuenta soc ja Diosi yuj ja yatele yiojei. Jayuj c'ulanic fuerza ayanic toj cosaque jachuc, ja yenlei oj bob atjuque soc spetzanil ja sc'ujolei. Porque ta huaxa huaahuex huocol, oj ni tristeaxuque lec ja yenlea y jach ni ja huenlexi, mi ni jas lec oj huaahuex eluca. ¹⁸ C'umanic ja Dios yuj ja quenticoni. Huax c'ana oj ajoyucoticon toj soc spetzanil ja cristiano. Ta jach c'a huax c'ulantic, laman ni oj ajoyuc tola vida ja caltziltiqui. ¹⁹ Cho c'umanic ja Dios yuj ja quenticoni ba oj bob huajcoticon otro vuelta ba hua lugarexi. Sc'an to Dios, oj ni bob huajcoticon mas ligeroa.

Jecji spatulabil ja sc'ujol ja quermanotic jumasa

²⁰ Ja jDioستيqui jel laman juntiro y huas sc'ana que jach oj ajoyucotic laman ja quentic choma-jquili. Yena ni ya sac-huuc ja Cajualtic Jesucristo. Ja yeni lajan soc jun talnachej, huas stalna ec' ja yuntiquil jumasa. Jaxa strato ja yeni, mi ni

nunca oj tucbuc porque spec'a ta ni ja xchiqueli.
²¹ Jayuj xch'aya ta ni snaajel ja jmultiqui. Huanticon sc'umajel ja Dios yuj ja huenlexi. Huanticon sc'anjel yi ba mi jas oj sc'uluc ahuillex palta ba oj bob ac'uluquex ja jas huas sc'ana ja yeni. Ja Diosi huas snaa jasunc'a mas lec ja ba hua baj ja huenlexi y oj ni yaa huilexa yuj ja syajal sc'ujol ja Jesucristo. ¡Stz'acatal lec ja Cajualtic Cristo tola vida! ¡Amén! ²² Quermano jumasa, huax c'ana huilex pavor, aa hua pasensiaex soc ja jastal caa huilex razoni. Jayuj huax jeca huilex ja ch'in carta iti. ²³ Huax c'ana cala huabyex que el ta libre ja ba preso ja quermanotic Timoteo. Ta huan c'ax jac mas ligero, oj huaj jmoc cuando huala huajyon ja ba hua lugarexi. ²⁴ Huax jeca spatulabil sc'ujole ja ma' huas sc'ulanex mandar ja ba hua huiglesiaexi soc jach ni spetzanil ja quermanotiqui. Spetzanil ja quermanotic ja ma' tey ba Italia huas seca spatulabil ja hua c'ujolexi. ²⁵ A sc'uluquex bendiciar ja Dios apetzanilex ja huenlexi. Ti ch'aca.

**Ja yajc'achil testamento sbaj ja cajualtic
Jesucristo
New Testament in Tojolabal (MX:toj:Tojolabal)**

copyright © 1972 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tojolabal

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tojolabal [toj], Mexico

Copyright Information

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tojolabal

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

763315ea-6d79-5e72-b3f1-cc6278e267e7